

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

datum izida: 29. januar 2014

- *Razpisi za društva*
- *Vabilo na odprtje novih šolskih prostorov in praznovanje 60-letnice vrtca*

KAZALO:

Županova stran	3
OBČINSKE STRANI	
Občina Velike Lašče – pogled v leto 2013	4
Božično-novoletni koncert	8
Z 22. redne seje OS	10
Obvestilo o pričetku delovanja redarske službe	11
Odprije novih šolskih prostorov in prireditve ob 60-letnici vrtca	12
ŠOLA IN VRTEC	14
Vpis v prvi razred	
Uspeh učencev na tekmovanjih v športnih igrah	
Druženje s člani Društva paraplegikov	
Prispevki literarnega kluba	
Veseli december v skupini Račk	
KULTURA	20
Vabila na prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku	
Prispevaj svoj umetniški talent	
Božično-novoletni koncert Dobropoljske godbe	
Prednovoletno zaključno srečanje kulturnih društev iz JSKD OI Lj.-okolica	
Knjižnica	
VSEŽIVLJENJSKO UČENJE	24
Utrinki srečanj	
Vpis v 2. semester in urniki študijskih krožkov	
Literarna skupina UTŽO	
NAŠA DEDIŠČINA	26
Jaslice v skritih kotičkih Gradeža	
Tepežni dan na Gradežu	
V Robu je pred svetimi Tremi kralji zadišalo po poprtnikih	
Ko otroci učijo starše, kako se peče poprtnik	
100. obletnica izbruha prve svetovne vojne	

DRUŠTVA	31
Novoletni sprejem	
Miklavževanje	
Naša energija povezuje	
Čebelarji so bili zelo marljivi	
Zarja spominov	
Društvo upokojujencev – prednovoletno druženje	
Spremenjena socialna zakonodaja	
Kaj moramo vedeti v zvezi z davkom na nepremičnine	
MLADI	35
Upriporili smo žive jaslice	
Martin Šilc in resnica o hujšanju	
ŠPORT IN REKREACIJA	36
Kaj imata skupnega stres in dihalne vaje	
Medobčinsko ekipno pokalno prvenstvo v namiznem tenisu	
KMETIJSTVO/GOSPODARSTVO	38
Socialno podjetništvo	
Razstava malih živali v Ribnici	
Občina Velike Lašče je uredila prevoznost vlake	
Kinološko društvo Grosuplje	
Podjetniške informacije	
IZ POSLANSKE PISARNE	42
PISMA	43
ZAHVALE	45
OGLASI	46

OBVESTILO DRUŠTVOM

Na straneh Uradnega glasila Občine Velike Lašče objavljamo razpise za sofinanciranje dejavnosti društev in drugih organizacij na področju kulture, športa, turizma, gospodarstva, kmetijstva in ostalih dejavnosti.

Rok za oddajo prijave je 27. marec 2014.

Slike na naslovnici:

Utrinek z božično-novoletnega koncerta / Jaslice na Gradežu / Razstava poprtnikov v Robu
Foto: P. Centa, Z. Zabukovec, M. Starič

TROBLA
glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

**Naslednja Trobla izide 19. marca 2014,
prispevke je potrebno oddati do 5. marca 2014**

Letnik 20, številka 1, 29. januar 2014. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno.
Naklada: 1.520 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče. **Odgovorna urednica:** Lidija Čop. **Uredniški odbor:** Ivanka Peterlin, Veronika Vasič, Manfred Deterding, Urša Zalar. **Lektoriranje:** Ema Sevsšek. **Prelom:** Moj Repro, d.o.o., Krvava Peč. **Tisk:** Luart d.o.o.. **Naslov uredništva:** Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče. Tel.: 01/781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si. Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

POGOVOR Z ŽUPANOM

Leto 2013 je za nami. Ob prestopu v novo leto ponavadi naredimo pregled minulega leta. Kaj je po vašem mnenju najbolj zaznamovalo leto 2013 v naši občini?

V lansko leto smo imeli v naši občini veliko različnih aktivnosti. Zato bi težko ocenil, kaj je pri nas najbolj zaznamovalo leto 2013. Mogoče bi za začetek vseeno omenil, da smo kljub težkim časom, v katerih živimo, kljub vsesplošni krizi, s katero se soočamo, v občini uspešno izpeljali kar nekaj investicij. Kot sem že zadnjič omenil, sem zelo zadovoljen, da nam je uspelo končati prizidek k šoli. To je bila naša največja lanska investicija. V pritličju in v prvem nadstropju smo uredili in opremili kar sedem novih učilnic. V drugem nadstropju pa bo v prihodnosti mogoče z minimalnimi sredstvi urediti še štiri učilnice. Na področju družbenih dejavnosti smo uspešno izvedli tudi drugo pomembno investicijo, to je bila energetska sanacija prejšnje podružnične šole na Karlovcih, kjer trenutno poteka predšolska vzgoja. Tudi na komunalnem področju smo izvedli kar nekaj projektov. V mislih imam seveda posodobitev cest, obnovo vodovodnih sistemov, izgradnjo pločnika, luči javne razsvetljave, zasteklitev vežice v Robu in še izvedbo nekaj manjših investicij.

Lansko leto je v naši občini vsekakor močno zaznamovalo tudi praznovanje treh stoletnic. Najprej praznovanje 100-letnice trških pravic – obeležili smo jo s slavnostno akademijo ob občinskem prazniku, udeležil se je tudi predsednik države Borut Pahor. Naj samo spomnim, kako čudovito praznovanje ob svoji 100-letnici delovanja so pripravili naši čebelarji. Prav tako je bila, po mojem mnenju, zelo lepo in odmevno organizirana prireditve ob stoletnici zadružništva pri nas. Resnično pohvalno je tudi dejstvo, da se je vseh teh prireditve udeležilo zelo veliko naših ljudi, veliko zanimivih in pomembnih gostov, kar je dalo vsem praznovanjem še poseben pečat.

Mogoče bi za konec omenil še dva obiska, ki sta vsekakor zaznamovala dogajanje v naši občini. Najprej bi omenil obisk ameriškega generala slovenskega rodu Franka Gorenca, čigar mama izhaja iz naše občine, in obisk ter maševanje našega častnega občana Petra Opeke.

Z novim letom je z delom začela tudi redarska služba v okviru medobčinskega inšpektorata in redarstva. Na katerih področjih pričakujete bistvene prednosti ob uvedbi te službe?

Naj najprej omenim, da je že leta 2006 državni zbor sprejel Zakon o občinskem redarstvu, ki je začel veljati s 1. januarjem 2007. V dveh letih po sprejetju tega zakona bi morali v občinah sprejeti Občinski program varnosti in posledično organizirati redarsko službo. Občinski program varnosti smo v naši in sosednjih občinah sprejeli šele lani. V občinah Ribnica,

Dobropolje, Sodražica, Loški Potok in Velike Lašče smo se dogovorili, da bomo redarsko službo organizirali v okviru Medobčinskega inšpektorata in redarstva, v katerem že deluje inšpektor. Vsekakor od uvedbe redarske službe pričakujem, da se bo izboljšala prometna varnost naših občanov. Redar bo prednostno nadziral mirujoči promet, predvsem parkiranje. Včasih smo pričali zelo nevarnim situacijam, ko nekateri nevestni vozniki puščajo avtomobile na pločnikih, na mestih, predvidenih za invalide, na avtobusnih postajališčih in celo na voziščih, predvidenih za promet. Bili so primeri, ko avtobus ni ustavil na avtobusni postaji v Velikih Laščah, ker je bila postaja zasedena z avtomobili. Zgodila se je celo nesreča, ko se dva avtomobila nista mogla srečati na cesti, ki poteka med občinsko stavbo in gostilno Kukelj, ker je bil na vozišču parkiran avto. Precej pripomb smo dobili s Turjaka, češ da nekateri vozniki pustijo avto kar na cesti, medtem ko gredo v trgovino, na pošto ali kam drugam. Na račun tega smo bili deležni kar nekaj kritik občanov z željo, da naj že končno ukrepamo v takih primerih. Tudi zato smo v zadnjih letih samo v Velikih Laščah uredili več kot 100 parkirnih mest in jih tudi označili. Dovolj parkirnih mest je tudi na Turjaku. Prepričan sem, da ni nobene bojazni, da bi vozniki plačevali kazni za nepravilno parkiranje, saj je na razpolago dovolj primernega prostora za parkiranje. Zato vsem udeležencem v prometu svetujem, da v prihodnje ne parkirajo na pločnikih, na avtobusnih postajah, na mestih, predvidenih za invalide, in še posebej ne na cestniščih, saj bo medobčinski inšpektor posvečal največjo pozornost prav takim primerom, in to v vseh občinah, ki sem jih prej naštel. Zato bodite previdni in pravilno parkirajte tudi v sosednjih občinah.

Veliko prahu v javnosti je dvignil nov davek na nepremičnine. Na eni strani davek močno prizadene lastnike nepremičnin, tudi občine, na drugi strani pa avtorji zakona zatrjujejo, kolikšni prihodki se obetajo občinskemu proračunu. Koliko to dejansko drži?

Naj ponovno poudarim, da je Zakon o davku na nepremičnine, ki velja za celotno območje Republike Slovenije, v letu 2013 sprejel Državni zbor Republike Slovenije in NE občina Velike Lašče. To omenjam zato, ker se še vedno najdejo posamezniki, ki tudi uvedbo tega davka pripisujejo občini. V postopku sprejemanja zakona se je na izredni seji sestel Občinski svet Občine Velike Lašče in Državnemu zboru RS posredoval mnenje, v katerem smo ostro nasprotovali predlaganemu zakonu, ki predvideva veliko povečanje obdavčitve nepremičnin. Predlagali smo, da se takega zakona ne sprejme. Izračuni so pokazali, da se bo v občini Velike Lašče z uvedbo tega

zakona obdavčitev na nepremičnine močno povečala. Vedeti je potrebno, da so do sedaj občani plačevali samo nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč. V naši občini je bil znesek eden najnižjih v državi in najnižji od vseh sosednjih občin. Vsa zbrana sredstva so ostala v občinskem proračunu. Po novem zakonu pa bo večina pobranega davka na nepremičnine pripadala državnemu proračunu. Za lažje razumevanje naj povem, da so prihodki občinskega proračuna iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2013 znašali okoli 85.000,00 EUR. Na račun davka na nepremičnine naj bi prihodek v občinsko blagajno v naslednjih treh letih znašal okoli 70.000,00 EUR letno, kar pomeni okoli 15.000,00 EUR manj kot leta 2013. Poleg tega bo morala občina plačati še dodatnih 30.000 EUR davka na nepremičnine, ki so v lasti občine. Skupno bo torej občinski proračun zaradi omenjenega davka v naslednjih letih manjši za okoli 45.000,00 EUR na letni ravni. Zato upam, da bo Ustavno sodišče RS razveljavilo ta nepravilni zakon, tako da bi posledično občani še naprej plačevali samo dosedanje nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč.

Pogovarjala se je Lidija Čop.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem vsem vam, spoštovane občanke, spoštovani občani, za mnogo resnično lepih želja, ki ste mi jih ob novem letu poslali po pošti, po e-pošti ali mi jih izrekli osebno. Prav tako prisrčna hvala za vse vzpodbudne besede za moje nadaljnje delo na občini in na osebno področju.

Še enkrat vsem vam želim, da bi tudi letošnje leto preživeli čim bolj mirno, srečno in s čim boljšim zdravjem. Večkrat si vzemimo čas zase, podarjajmo ljubezen in skrb svojim najdražjim in ohranjajmo dobre medsebojne odnose s sorodniki, prijatelji, sosedi, sodelavci in znanci.

Župan Anton Zakrajšek

Številke in dejstva govorijo ...

OBČINA VELIKE LAŠČE

POGLED V LETO 2013

1. FINANČNI PODATKI*

PRIHODKI PRORAČUNA	3.827.315 EUR
ODHODKI PRORAČUNA	4.573.977 EUR
ODPLAČILA DOLGA (glavnice + obresti)	144.633 EUR
ZADOLŽEVANJE	690.350 EUR
VEZANA SREDSTVA na dan 31. 12. 2013	530.000 EUR
STANJE NA RAČUNU na dan 31. 12. 2013	164.081 EUR

*Podrobno bo vsebina realiziranih podatkov na dan 31. 12. 2013 predstavljena v zaključnem računu, ki bo objavljen v naslednji številki Troble.

2. USPEŠNOST PRIDOBIVANJA SREDSTEV Z RAZPISI

2.1 Razpisnik: Ministrstvo za infrastrukturo in prostor v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, 6. razvojne prioritete »Trajnostna raba energija« 1. Prednostne usmeritve: »Energetska sanacija stavb«.

Namen	Višina nepovratnih sredstev	Opis
Energetska sanacija vrtca Sončni žarek, enota Karlovica	60.624,41 EUR	Prijavljena in odobrena sredstva v višini 87.203,97 EUR, vrednost investicije je bila nižja od predvidene, zato je bila tudi končna višina nepovratnih sredstev (prejeto v decembru 2013) nižja od pogodbene.
Energetska sanacija OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče	260.150,59 EUR	Izvedba investicije in s tem tudi pridobitev odobrenih sredstev je načrtovana v letu 2014.

2.2. Razpisnik: SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana v okviru pogodbe z Evropsko investicijsko banko in Razvojno banko Sveta Evrope o kreditni liniji, ki med drugim namenja financiranje infrastrukturnih projektov občin pod ugodnejšimi kreditnimi pogoji.

Namen	Višina kredita
Izgradnja učilnic pri OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče	690.350,00 EUR

3. SOFINANCIRANJE INVESTICIJ IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA

3.1 Sofinanciranje investicij s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo po 23. členu Zakona o financiranju občin.

Namen	Višina sofinanciranja
Asfaltiranje cest v občini Velike Lašče v letu 2013	100.000,00 EUR
Obnova vodovoda v letu 2013	78.279,00 EUR

4. INVESTICIJE PO PODROČJIH

4.1 PODROČJE KOMUNALNE DEJAVNOSTI

4.1.1 CESTE IN CESTNA INFRASTRUKTURA

Naziv	Opis
Asfaltiranje cest	1.146 m asfaltiranih cest in 1.880 m priprave na asfalt
Pločniki	nadaljevanje izgradnje pločnika Turjak–Gradež
Avtobusna postajališča	2 postajališči na Turjaku
Hitrostne ovire	2 v naselju Logarji 1 v križišču na Gradežu sanacija obstoječih hitrostnih ovir na Stritarjevi cesti v Velikih Laščah
Cestna razsvetljava – sanacija svetilk	v skladu s strategijo razvoja javne razsvetljave na 29 odjemnih mestih
Cestna razsvetljava – nove svetilke	v naseljih Velike Lašče, Gradišče, Selo, Opalkovo in Četež
Geodetska izmera cestnih zemljišč	v naseljih Krkovo, Kukmaka, Stope in Boštetje

4.1.2 VODOVODI

Naziv	Opis
Vodovodno omrežje	obnova vodovoda Velike Lašče v skupni dolžini 2.462 m

4.1.3 OKOLJE IN PROSTOR

V decembru 2013 je bil sprejet občinski prostorski načrt.

4.1.4 RAVNANJE Z ODPADKI

Naziv	Opis
Zbirni center Turjak	V okviru začasnega zbirnega centra je urejeno ločeno zbiranje odpadkov.
Ekološki otoki	Na območju občine je 32 lokacij ekoloških otokov, od tega jih je 10 urejenih z nadstreški. V letu 2013 sta bila s z nadstreški opremljena dva ekološka otoka, in sicer na Hrastinjakah in na Lužarjih

Ekološki otok Hrastinjaki

Ekološki otok Lužarji

4.1.5 POKOPALIŠČA, VEŽICE

Lokacija	Opis
Mrliške vežice Rob	zasteklitev nadstreška
Pokopališče Rob	obnova vodnjaka

4.2 PODROČJE DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

4.2.1 OBJEKTI ZA ŠPORT IN REKREACIJO

Naziv	Lokacija	Opis
Pešpot	Turjak–Rašica	Ureditev oz. priprava do nasutja v dolžini 980 m
Tribune	Turjak	ob igrišču
Balinišče	Turjak	ob igrišču
Brunarica	Turjak	ob igrišču
Nova ograja	Velike Lašče	igrišče pri osnovni šoli

4.2.2 ŠOLSTVO

Naziv	Opis
Vrtec Karlovica	Izvedena je bila energetska sanacija objekta, zgradba je bila na novo prekrita, izvedena je bila protipotresna ojačitev objekta in opravljena so bila dela za preprečevanje vlage.
Nove učilnice pri OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče	Gre za največjo investicijo v letu 2013. V pritličju in nadstropju pridobljenih 627 m ² novih šolskih površin, površina v mansardi v velikosti 358 m ² je dokončana do 4. gradbene faze.

4.2.3 OSTALI OBJEKTI

Naziv	Opis
Dom krajanov Turjak	ureditev sanitarij v gostinskem lokalu (menjava keramike, sanitarne keramike, ureditev instalacij, menjava vrat, ureditev tuša za zaposlene na podlagi ugotovitve inšpekcijske službe)

5. OSTALI PODATKI PO PODROČJIH

5.1 ZDRAVSTVO

Poleg nalog, ki jih občina financira na področju zdravstva po zakonu, je v letu 2013 nadaljevala s sofinanciranjem logopedskih storitev za predšolske otroke in sofinancirala nakup reševalnega vozila za ZD Ribnica.

5.2 KNJIŽNIČARSKA DEJAVNOST

Knjižnica Frana Levstika v Velikih Laščah je delovala v skladu s sklenjeno pogodbo z Mestno knjižnico Ljubljana. Ne samo število članov, ampak tudi izposoja gradiva se v knjižnici povečuje, hkrati pa je knjižnica skozi vse leto pripravljala številne kulturno-izobraževalne prireditve v sodelovanju s šolo, vrtcem, društvi in Kmetijsko zadrugo.

5.3 ŠOLSTVO

5.3.1 Vrtec

Vrtec je v letu 2013 deloval na treh lokacijah: Velike Lašče, Karlovica in Turjak. V 13. oddelkih je bilo v decembru 2013 varstvo zagotovljeno za 230 otrok.

5.3.2 Šola

V šolskem letu 2013/2014 je v šolo vpisanih 379 otrok, od tega je na matični šoli 18 oddelkov in 333 otrok, na podružnični šoli Turjak 3 oddelki in 26 otrok in na podružnični šoli Rob 2 oddelka in 20 otrok.

Prevoz učencev je organiziran s kombiji in avtobusom, vozniki pa na šolskih poteh dnevno opravijo 802 km voženj.

5.4 SOCIALA

5.4.1 Denarna pomoč ob rojstvu otroka

Število rojstev je bilo v letu 2013 nekoliko nižje kot v preteklih letih. Denarna pomoč ob rojstvu otroka v višini 500,00 EUR je bila izplačana za 48 novorojenčkov (v letu 2012 za 54).

Ilustracija: Jelka Reichman

5.4.2 Pomoč na domu

Oskrbovalki za pomoč na domu sta v letu 2013 v povprečju mesečno obiskovali 31 občanov in jim tako pomagali pri temeljnih dnevnih opravilih, nudili gospodinjsko pomoč, iz šolske kuhinje na dom prinašali kosila in pomagali pri ohranjanju socialnih stikov.

5.4.3 Sofinanciranje institucionalnega varstva

V letu 2013 je občina v povprečju iz proračuna zagotavljala doplačilo oskrbnine v domovih za 20 občanov, ki so na podlagi odločbe Centra za socialno delo upravičeni do sofinanciranja institucionalnega varstva.

6. ODMEVNI DOGODKI

6.1 PRIREDITVE

100-letnica podelitve trških pravic Velikim Laščam

14. maj 2013 – v pritličju občinske stavbe odprtje razstave z naslovom »VELIKE LAŠČE – VILLA LASIS JE TRG POSTALA«, na Trubarjevi domačiji je bila predstavljena stalna razstava z naslovom »BREZ LAŠČANOV NI LAŠČ« in tudi okrogla miza na to temo.

Občinski praznik Občine Velike Lašče

Občinski praznik obeležujemo v mesecu juniju in v letu 2013 se je odvijal v znamenju 100-letnice trških pravic. Tradicionalno so potekale prireditve: občinska revija pevskih zborov, odprtje likovne razstave na Trubarjevi domačiji, Trški dan, pohod po Velikolaški kulturni poti in Dan sonca. Na številnih prireditvah so sodelovala domača društva in organizacije, še posebej pa je bila odmevna slavnostna akademija s podelitvijo občinskih priznanj.

100-letnica čebelarstva

Čebelarstvo društvo je v juliju v pripravilo lepo prireditev ob jubileju delovanja društva. Prvič je bil predvajan tudi film o čebelarstvu v naših krajih z naslovom »BUČELSTVO Frana Levstika«.

100-letnica zadrugištva

Organizator Kmetijska zadruga Velike Lašče je v sodelovanju z drugimi društvi ob pomembni obletnici pripravil več prireditev: okroglo mizo, živinorejsko razstavo, razstavo drugih razstavljalcev s področja kmetijstva. Obletnico so obeležili tudi z izidom izčrpnega zbornika z naslovom »PRAVA POT«.

Božično-novoletni koncert

Prireditve v organizaciji Občine Velike Lašče poteka 26. decembra v počastitev dneva samostojnosti in enotnosti, vsakokrat jo obišče izjemno veliko obiskovalcev.

6.2 OBISKI

Leto 2013 so zaznamovali tudi obiski pomembnih osebnosti.

Predsednik države Borut Pahor nas je s svojim obiskom in pomenljivim nagovorom počastil ob občinskem prazniku. Celo v publikaciji, ki jo je predsednik izdal ob svojem prvem letu mandata, je opisal lepe spomine na obisk v Velikih Laščah. V omenjeni publikaciji je objavljen naslednji zapis:

In še prisrčna anekdota

Po koncu občinske proslave v Velikih Laščah se je okrog predsednika Boruta Pahorja zbrala skupina ljudi, s katero se je rokoval in slikal. Potem pa je k njemu stopila majhna deklica in ga ogovorila:

»Ali lahko dobim vaš avtoogram?«

Predsednik se je sklonil k njej in jo vprašal:

»Ja, miška mala, koliko pa si ti sploh stara?«

»Osem,« je odgovorila deklica in povedala svoje ime.

»Ko se ji je predsednik podpisoval na košček papirja, jo je vprašal, kaj si želi biti, ko bo velika. Deklica je skomignila z rameni in nekaj časa razmišljala, predsednik pa jo je z nasmehom vprašal, ali ne bi bila rada princeska.«

»To sem že,« je skoraj užaljeno odvrnila punčka.

Ob praznovanju 100-letnice zadrugištva so našo občino obiskali tudi župan in trije svetniki **pobratene občine Lützelflüh iz Švice** ter drugi predstavniki. Sodelovanje med občinama poteka že sedemnajst let; vezi, ki so se spletle v teh letih, segajo na najrazličnejša področja.

Na prireditvi ob dnevu reformacije je bil slavnostni govornik **dr. Uroš Grilc, minister za kulturo**. Pred tem dogodkom se je na delovnem sestanku sestal z županom in predstavniki Javnega zavoda Trubarjevi kraji. Tema pogovorov je bila izoblikovanje statusa Trubarjeve domačije in turjaškega gradu.

Ameriški general Frank Gorenc, poveljnik zračnih sil zveze Nato za Evropo in Afriko, se je v okviru svojega obiska v Sloveniji srečal v Velikih Laščah s svojimi sorodniki in županom Antonom Zakrajškom. Obisk je spremljal zelo čustveno, z globokim spoštovanjem in občudovanjem. Priznal je še, da ne mine dan, ko se ne bi spomnil svojih domačih v Velikih Laščah.

Misijonar Pedro Opeka, naš častni občan in nominiraneec za Nobelovo nagrado za mir 2013, je ob letošnjem obisku v Sloveniji prišel tudi v Velike Lašče, rojstno župnijo svoje matere. Maševal je v velikolaški cerkvi in se srečal s svojimi sorodniki. Ob tej priložnosti mu je župan izročil kopije podpisov v podporo nominaciji, ki se jih je v časovno zelo kratki akciji zbralo več kot dva tisoč, in drobno brošuro o življenju in delu Pedra Opeke z besedilom in pravim bogastvom fotografij. Veseli smo bili srečanja s Pedrom Opeko, saj nas je vse zbrane navdalo s posebnim veseljem, pogumom, hvaležnostjo in ponosom, da tako velik človek in dobronik izhaja iz naših krajev.

Občinska uprava

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

Velike Lašče, 26. december 2013

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti je v Velikih Laščah potekal tradicionalni božično-novoletni koncert. Praznični čas ljudje radi izkoristijo tudi za ogled kake prireditve, in to so dokazali tudi ob tokratnem božično-novoletnem koncertu v organizaciji Občine Velike Lašče, saj se je koncerta udeležilo izjemno veliko ljudi. Prav množična obiskanost prireditve in zadovoljstvo obiskovalcev pa je največja nagrada vsakemu organizatorju.

Tema koncerta je bila seveda praznični dan samostojnosti in enotnosti ter božični in novoletni prazniki. V besedi in glasbi smo se spomnili naše domovine, šeg, praznikov ...

Voditeljica Ksenija Rebeka Matkovič in citrarka Tanja Zajc Zupan

»Dan samostojnosti in enotnosti praznujemo zaradi našega skupnega poguma, enotnosti in odločnosti, ki smo jo s ponosom izkazali leta 1990.« S temi besedami nas je v uvod prireditve popeljala voditeljica Ksenija Rebeka Matkovič in nas z domovinsko naravnano besedo ob spremljavi na citre izpod spretnih prstov citrarke Tanje Zajc Zupan popeljala do slovenske himne, ki so jo zapeli otroci Mladinskega pevskega zbora OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče pod vodstvom Vite Mekinda.

Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

V nadaljevanju programa so nas s pesmijo, dobro voljo in tudi humorjem zabavali ansambli Petra Finka, Kvintet 7, Navihanke in Gregorji ter Stiški kvartet. Za prijetno popestritev koncerta so poskrbeli plesalci velikolaške folklorne skupine.

Ansambel Petra Finka, ki je v času svoje dolgoletne glasbene poti dosegel vrsto lepih uspehov, nam je zaigral in nas ogrel z nekaj svojimi uspešnicami.

Ansambel Kvintet 7 se je velikolaškemu občinstvu predstavil prvič in z veseljem smo jim prisluhnili, predvsem pa z zanimanjem, kako njihov novi pevec Bine Devjak zveni v narodno-zabavni preobleki.

Navihanke so navihana dekleta, ki spretno izvabljajo poskočne melodije iz svojih instrumentov. S svojo mladostno razigranostjo in simpatičnostjo so ogrele polno dvorano in požele velik aplavz.

Plesalci velikolaške folklorne skupine.

Kot osrednji glasbeni gostje pa so nam zapeli in zaigrali v duhu 60-letnice Avsenikove glasbe še člani ansambla Gregorji.

Stiški kvartet se je na našem odru predstavil že večkrat in tudi tokrat navdušil z ubranim petjem; še več, izkazalo se je, da so izvrstna kombinacija tudi s citrarko Tanjo Zajc Zupan.

Spoštovanje do domovine, skupnih dosežkov in uspehov lahko na poseben način izražamo tudi z glasbo in pesmijo; dobre volje, poguma in ponosa tudi na ta večer ni manjkalo. Ritmi polke in valčka, domač pridihi narodnozabavnih melodij ter ubrano zapete slovenske narodne in zimzelene pesmi so nam pričarali prijeten in zabaven večer, ki se je zaključil z veličastnim ognjemetom pred športno dvorano. Še pred tem pa nam je voditeljica zaželela, da bi si v novem letu resnično prizadevali za enotnost in si znali več časa vzeti za spletnje lepih vezi doma v družini, šoli ali službi.

Zapisa Lidija Čop

Foto: Peter Centa

Z 22. REDNE SEJE OBČINSEKGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je na 22. redni seji sestal decembra 2013.

Po potrditvi zapisnika 21. redne seje je sledilo poročilo odborov. Pred sejo občinskega sveta sta se namreč sestala odbor za družbene dejavnosti in odbor za finance. Predsednici obeh odborov sta podali kratko poročilo o sejah.

Občinski svet je sprejel Sklep o ceni pomoči na domu. Cena za uporabnike storitev pomoči na domu ostaja nespremenjena in znaša 4,55 EUR na uro, ekonomska cena storitve pomoči na domu pa je nižja in znaša 15,52 EUR na uro.

Svetniki so soglasno potrdili Občinski program varnosti Občine Velike Lašče, ki ga je pred razpravo predstavila Marija Ajdič Francelj, vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče. Gre za strateški in izhodiščni dokument za zagotavljanje varnosti v lokalni skupnosti. V njem so opredeljeni tudi zaželeni cilji, ukrepi in nosilci za doseganje ciljev, izhodišča za izdelavo ocene varnostnih razmer v lokalni skupnosti, izhodišča za organizacijo in delovanje redarske službe, izvajanje nadzora nad izvajanjem občinskega programa varnosti ter ocena finančnih posledic. Namen občinskega programa varnosti je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občinah, hkrati pa predstavlja pomemben izhodiščni dokument za področje delovanja medobčinske redarske službe.

Svetniki so na seji opravili tudi prvo obravnavo Odloka o ravnanju z zapuščenimi vozili v občini Velike Lašče, s katerim bo redarski službi dana podlaga za ukrepanje v primeru zapuščenih vozil. Odlok med drugim določa pogoje in način odvoza, hrambo in prodajo oziroma uničenje zapuščenega vozila ter postopke ravnanja z neprevzetimi zapuščenimi vozili.

Občinski svet je opravil drugo obravnavo Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah v občini Velike Lašče in ga soglasno potrdil. Sprejet je bil tudi sklep o ustanovitvi brezplačne stavbne pravice na parcelah št. *317, 2188/2-del, 2193/2-del k.o. Dvorska vas. Brezplačno stavbno pravico za dobo 99 let se podeljuje Prostovoljnemu gasilskemu društvu Dvorska vas - Mala Slevica za namen izgradnje novega gasilskega doma.

Občinski svet je z 9 glasovi »za« in 2 glasovoma »proti« potrdil tudi Odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Velike Lašče za leto 2014. Vzrok sprememb so spremembe v načrtovanih prihodkih in odhodkih ter enajstmesečna realizacija proračuna za leto 2013.

Lidija Čop, občinska uprava

OBVESTILO Zimske službe

Čeprav letos zima še ni pokazala svoje prave moči, občane naprošamo, da ob obilnejših snežnih padavinah svoje avtomobile, korita in druge možne ovire umaknete s poti, cest in ostalih javnih površin. Le tako bo zimska služba lahko nemoteno in učinkovito opravljala svoje delo, omogočena pa bo tudi lažja prevoznost.

OBVESTILO Geodetske uprave RS

Seznam podatkov registra nepremičnin, ki jih ni mogoče urejati ali spreminjati na geodetski upravi, pač pa pri organih, ki so pristojni za vodenje in vzdrževanje teh evidenc.

PODATKI, KI JIH LASTNIKI **NE** UREJAJO NA GEODETSKI UPRAVI

PODATKI	KJE SE UREJAJO
OSEBNA SLUŽNOST	ZEMLJIŠKA KNJIGA
JAVNO DOBRO	
DEJANSKA RABA ZEMLJIŠČ vodna zemljišča neplodna zemljišča	MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
NAMENSKA RABA ZEMLJIŠČ ZEMLJIŠČA ZA GRADNJO STAVB	OBČINA
ŠTEVILKA STANOVANJA	UPRAVNIK VEČSTANOVANJSKE STAVBE
PRIJAVA NA ŠTEVILKO STANOVANJA	UPRAVNA ENOTA
SAKRALNI OBJEKTI registrirana verska skupnost	URAD ZA VERSKE SKUPNOSTI
KULTURNI SPOMENIKI	MINISTRSTVO ZA KULTURO
HUMANITARNE ORGANIZACIJE	
ZNIŽANJE DAVKA ZA UPRAVIČENCE DO SOCIALNE POMOČI ALI VARSTVENEGA DODATKA	DAVČNA UPRAVA – po uradni dolžnosti
ZNIŽANJE DAVKA ZA INVALIDNE OSEBE OZ. OSEBE, KI Z INVALIDNIMI OSEBAMI BIVAJO V SKUPNEM GOSODINJSTVU	DAVČNA UPRAVA – na podlagi odločbe ZZS
NEPREMIČNINE ZA OPRAVLJANJE DIPLOMATSKIH IN KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTEV, MEDNARODNIH ORGANIZACIJ IN INŠTITUCIJ EU	MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
ODPRTOST ZEMLJIŠČA RASTIŠČNI KOEFICIENT	ZAVOD ZA GOZDOVE R SLOVENIJE
VAROVALNI GOZD, GOZDNI REZERVAT, GOZD S POSEBNIM NAMENOM BREZ UREJANJA	
AGRARNA SKUPNOST	UPRAVNA ENOTA predsednik agrarne skupnosti
Podatki, ki se lahko urejajo šele po prejemu obvestila z informativnim izračunom davka:	
ZEMLJIŠČA POD: – avtocesto	DARS
– kategoriziranimi državnimi cestami	DRSC
– kategoriziranimi občinskimi cestami	OBČINA
– gozdnimi cestami	ZAVOD ZA GOZDOVE R SLOVENIJE
– železnicami	SLOVENSKE ŽELEZNICE
NELEGALNA GRADNJA	INŠPEKTORAT RS ZA PROMET, ENERGETIKO IN PROSTOR
OSEBA, KI OPRAVLJA LETALIŠKO DEJAVNOST	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

Gorenjska cesta 9, 1310 Ribnica

Tel.: (01) 837-20-00, e-mail: inspektorat-redarstvo@ribnica.si

Obvestilo o pričetku delovanja redarske službe na območju občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče

S prihodom novega leta je začelo z delovanjem Medobčinsko redarstvo, ki kot prekrškovni organ Medobčinskega inšpektorata in redarstva v okviru in v skladu s predpisi zagotavlja in skrbi za javno varnost in javni red na območju vseh občin soustanoviteljic in je pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varovati ceste in okolje;
- skrbeti za varnost na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino;
- vzdrževati javni red in mir;
- voditi prekrškovni postopek v skladu z zakonom;
- voditi predpisane evidence o izrečenih ukrepih in v zvezi s prekrškovnim postopkom.

Vse občine ustanoviteljice so že sprejele Občinske programe varnosti, s katerimi so bile na podlagi ocene varnostnih razmer v posamezni občini podrobneje določene vrste in obseg nalog občinskega redarstva. Poleg nadzora nad varnim in neoviranim cestnim prometom v naseljih bo občinski redar izvajal nadzor tudi na občinskih cestah zunaj naselij. Naloga redarjev je skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh ter rekreacijskih in drugih površinah, varovati javno premoženje in naravno ter kulturno dediščino, ob vsem tem pa tudi vzdrževati javni red in mir.

Da bi občinski redar vse z zakonom določene naloge lahko izvajal, je zakonodajalec redarje pooblastil za izvajanje posameznih ukrepov zoper kršitelje. Redarji lahko ugotavljajo istovetnost oseb, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbujajo sum, da bodo ogrozile varnost ljudi ali premoženja, ali osebo, ki je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje in se preganja po uradni dolžnosti. Če redar ne more ugotoviti istovetnosti takšne osebe, jo mora zadržati na kraju in obvestiti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka. Redar lahko osebo na kraju zadrži do prihoda policije, vendar najdlje eno uro. Zoper osebo, ki jo je redar dolžan zadržati, slednja pa je begosumna ali pa se zadržanju upira, lahko občinski redar uporabi sredstva za vezanje in vklepanje. Občinski redar pa sme uporabiti tudi fizično silo in plinski razpršilec, kadar ne more drugače od sebe ali koga drugega odvrgniti istočasni protipravni napad.

Vsi zgoraj navedeni ukrepi so torej nujno potrebni za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda ter miru. Delo občinskih redarjev tako ni zgolj ugotavljanje in ukrepanje zoper tiste kršitelje, ki so napačno parkirali svoja vozila ali povzročili oviro v cestnem prometu, pač pa tudi ukrepanje zoper tiste kršitelje, ki s svojimi ravnanji uničujejo javno premoženje, pišejo po objektih, se nedostojno vedejo na javnem kraju, vsiljivo beračijo, ščuvajo ali razkazujejo

nevarne živali z namenom povzročanja občutka strahu ali ogroženosti pri ljudeh.

To je le nekaj pooblastil in dolžnosti občinskih redarjev, ki so tako postali tisti organ lokalne skupnosti, ki skrbi za javno varnost in varnost javnega premoženja.

Vse občane hkrati obveščamo, da naj dosledno spoštujejo prometno signalizacijo, ki ureja parkiranje, saj bo občinski redar nadziral varen in neoviran cestni promet na območju občin ustanoviteljic.

Z iskrenimi željami, da bi bilo čim manj cestno prometnih prekrškov in drugih kršitev ter da bomo skupaj poskrbeli za varnost v našem okolju, vas lepo pozdravljamo.

Skupna občinska uprava
Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobropolje,
Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče

OBVESTILO

Udeleženci v cestnem prometu, še zlasti vozniki motornih vozil, naj dosledno upoštevajo veljavno zakonodajo, ki določa pravila v cestnem prometu. Predvsem je prepovedano parkirati:

- na pločniku,
- na vozišču,
- na parkirnem mestu, rezerviranem za invalide, brez ustrezne oznake,
- na avtobusnem postajališču.

Redar bo pri nadzoru varnega in neoviranega cestnega prometa in ugotovljenih prekrških najprej izdajal OPOZORILA, od 10. februarja 2014 naprej pa bo pričel z izdajanjem PLAČILNIH NALOGOV.

OBVESTILO

Vse uporabnike javne službe zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov na območju Občine Velike Lašče, ki prepuščajo odpadke v **začasnem zbirnem centru Turjak**, obveščamo, da so skladno s četrto in šesto alinejo prvega odstavka 24. člena Odloka o zbiranju in odvozu komunalnih odpadkov (Uradno glasilo Občine Velike Lašče št. 6/12, v nadaljevanju: Odlok) **dolžni prepuščati kosovne odpadke in ločene frakcije izvajalcu javne službe – Snagi, d. o. o.**, in ne posameznikom, ki pred navedenim zbirnim centrom zbirajo posamezne frakcije odpadkov.

Hkrati vas obveščamo, da bo inšpekcijska služba opravljala nadzor nad prepuščanjem komunalnih odpadkov v začasnem zbirnem centru Turjak v skladu z zgoraj navedeno določbo Odloka.

Skupna občinska uprava
Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin
Dobropolje, Loški Potok, Ribnica,
Sodražica in Velike Lašče

*Nobena dežela, ne mejstu ne gmajna ne mogo prez šul,
prez šularjev inu prez vučenih ludi biti, ne deželskih ne duhovskih riči prov
rovnati ne obdržati. Tu vsaki zastopni človik more lehku zastopiti.*
Cerkovna ordninga, 1564

**Prijazno vas vabimo
na
odprtje novih šolskih prostorov
in
prireditve ob 60-letnici vrta,**

**ki bo v četrtek, 30. januarja 2014,
ob 17. uri v športni dvorani v
Velikih Laščah**

POTEK PRIREDITVE:

17.00 kulturni program v športni dvorani

- nagovor ravnateljice
- nagovor župana Antona Zakrajška
- nagovor vodje vrta Stanke Mustar
- otroci vrta Sončni žarek
- učenci OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče
- gostja Amadeja Košir

*Med kulturnim programom bo
blagoslovitev novih šolskih prostorov.*

18.15 v avli osnovne šole

- slavnostna otvoritev novih prostorov
- glasbena spremljava - učenci šole

18.20 ogled novih šolskih prostorov

19.00 pogostitev in druženje v avli šole

Program bo povezovala Andreja Svetičič, prof.

mag. Metoda Kolar,
ravnateljica OŠ Primoža Trubarja
Velike Lašče

Anton Zakrajšek, univ. dipl. inž.
župan Občine Velike Lašče

V

A

B

I

L

O

VRTEC ČASTITLJIVA STAROST - 60 LET

Pirkovičeva hiša,
fotografija iz Kronike

Na PŠ Turjak je bil
leta 2008 odprt
dodatni oddelek vrta
za predšolske otroke.

Leta 1953 je bil v
Pirkovičevi hiši v
Velikih Laščah prvič
ustanovljen oddelek za
predšolske otroke.
V letih od 1968 do 4.
januarja 2004 je vrtec
deloval v današnji
Glasbeni šoli.

6. januarja 2004 smo v naši občini
odprli sodoben vrtec Sončni žarek.

1.9. 2010 sta se na
Karlovici (bivša pod-
ružnična šola) odprla
dva oddelka predšol-
skih otrok. Potrebe po
vključitvi otrok v vrtec

so naraščale, zato so se v poletnih mesecih leta 2012 prenovili
prostori v stavbi in tako smo pridobili še eno igralnico in
dodatne prostore. V mesecu oktobru 2013 so bila končana
naslednja gradbena dela: obnova fasade, zamenjava strehe,
zamenjava oken in vrat, namestitev toplotne izolacije, proti-
potresna utrditev stavbe in ureditev drenaže okoli stavbe.

ŠOLA

**OBETAVNA MLADOST
SODOBNEGA PRIZIDKA**

**NAM NUDI
V PRITLIČJU:**

izjemno gospodinjsko učilnico,
sodobno učilnico za likovno umetnost s kabinetom,
specializirano učilnico za tehniko in tehnologijo s kabinetom in

dve pisarni za svetovalno delo.

V PRVEM NADSTROPJU:

štiri sodobne učilnice in povezavo s knjižnico.

Pripravljen je jašek za dvigalo.

Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče

VPIS V PRVI RAZRED

DRAGI PRVOŠOLEC, DRAGA PRVOŠOLKA!

Vabimo te k vpisu v prvi razred
za šolsko leto 2014/2015.

Vpis bo

v ponedeljek, **10. 2. 2014** (črke priimkov od A do L) in
torek, **11. 2. 2014** (črke priimkov od M do Ž),
od 8. do 12. ure in **od 15. do 18. ure**
v prostorih šolske svetovalne službe v Velikih Laščah.
K vpisu vabimo vse otroke, ki ste rojeni leta 2008.

VESELIMO SE SREČANJA S TABO!

PO DVEH LETIH SPET VELIK USPEH STAREJŠIH UČENCEV OŠ PRIMOŽA TRUBARJA NA TEKMOVANJIH V ŠPORTNIH IGRAH

Tudi v šolskem letu 2013/14 osnovnošolci iz Velikih Lašč igrajo pomembno vlogo na šolskih športnih tekmovanjih v športnih igrah. V prejšnji številki ste lahko prebrali, da so starejši učenci v košarki dosegli 3. mesto na medobčinskem tekmovanju (v našem medobčinskem okrožju so še OŠ Škofljica, OŠ Ig, OŠ Dobrova, OŠ Brezovica, OŠ Horjul, OŠ Polhov Gradec, OŠ Log Dragomer in OŠ Preserje, skupaj torej 9 šol).

Še boljše so se starejši učenci odrezali v nogometu in odbojki.

Nogometaši so tekmovanja začeli doma in premagali OŠ Polhov Gradec (7 : 2) in OŠ Dobrova (3 : 2). Sledilo je finale medobčinskega tekmovanja na Škofljici, kjer smo premagali OŠ Ig (4 : 0), OŠ Log Dragomer (5 : 1) in OŠ Škofljica (3 : 2). Le nekaj dni pred oddajo prispevka smo se pomerili še na področnem tekmovanju (22 šol). Učenci so tudi tam zaigrali srčno, a naleteli na bolj razpoložena nasprotnika – OŠ Louisa Adamiča Grosuplje. Po ogorčenem boju so slavili slednji z rezultatom 3 : 1, naša ekipa je s tem osvojila 4. mesto, kar je eden večjih uspehov v zadnjih letih.

Šolsko nogometno ekipo so sestavljali Gašper Marinč (kapetan), Dejan Grčar, Klemen Sernel, Jakob Hočevar, Nik Pintarič, Žan Žužek, David Škof in Tomi Jakša.

Rezultati so se stopnjevali, največji uspeh smo tako dosegli na odbojškem tekmovanju. Ta so specifična, saj razen na Brezovici nikjer ne delajo v klubih. Tako se res pomerijo »rekreativni« igralci in prikažejo znanje, ki ga večinoma usvojijo v šoli. Medobčinskega tekmovanja smo se udeležili v decembru

Nogometaši po medobčinskem tekmovanju

Šolska odbojarska ekipa, ki se je kot druga v zgodovini uvrstila na državno četrtfinalno tekmovanje

in na Brezovici premagali OŠ Horjul (2 : 0) ter precej gladko izgubili z domačini z enakim izidom. Kot drugouvrščena ekipa smo se udeležili tudi področnega tekmovanja in 16. 1. na Brezovici najprej premagali OŠ Stara Cerkev (2 : 1), nato pa z enakim rezultatom še OŠ Dobropolje. Na koncu smo z odlično igro namučili še domačine ter se jim skoraj oddolžili za poraz na medobčinskem tekmovanju. Zmanjkalo je nekaj sreče, domačini so osvojili ključne točke in osvojili prvo mesto. Naša pot se nadaljuje, saj smo se kot drugouvrščena ekipa uvrstili na državno četrtfinalno tekmovanje, kjer se bo pomerilo 27 najuspešnejših slovenskih osnovnih šol. S tem smo ponovili uspeh izpred dveh let.

Odbojarsko ekipo sestavljajo Gašper Marinč (kapetan), Žan Žužek, Klemen Sernel, Dejan Grčar, Matej Sušec, Jaka Samsa in Filip Marijanovič.

Na koncu je potrebno posebej izpostaviti štiri učence, ki so bili del košarkarske, nogometne in odbojarske ekipe. To so bili devetošolci Gašper Marinč, Klemen Sernel, Žan Žužek in Dejan Grčar.

Bojan Novak

DRUŽENJE S ČLANI DRUŠTVA PARAPLEGIKOV

Ob načrtovanju aktivnosti za novo šolsko leto smo bile učiteljice prve triade in obeh podružnic enotnega mnenja, da ponovno povabimo med nas člane Društva paraplegikov Ljubljanske pokrajine. Z njimi smo že sodelovali v delavnicah na naši šoli za razredno stopnjo, predavanja pa so imeli tudi za učence predmetne stopnje. Vsi se zavedamo, da šola poleg učenja tudi vzgaja.

Sodelovanje s člani je za nas prijetno in poučno. Člani Društva so zelo aktivni na vseh področjih – v zasebnem življenju in tudi v prenašanju svojih izkušenj na mlajše rodove. S tem svojim pričevanjem vzgajajo in hkrati opominjajo. Vsak trenutek se lahko naše življenje popolnoma spremeni. Začne se novo, v začetku težko obdobje. Poiskati je potrebno svoja močna področja in se soočiti s težavami, ki jih drugače sploh ne opazimo.

V delavnice so se vključili učenci prve triade, obeh podružnic, z nami pa so bili tudi prvošolčki iz OŠ Stara Cerkev. Ob vodenju naših gostov smo izvedli naslednje delavnice:

- ročna dela, kjer so otroci izdelovali sliko s prtički v tako imenovani servietni tehniki;

- poslušali smo predavanje in spoznali razliko med paraplegiki, tetraplegiki ter si ogledali predstavitev življenja in dela naših članov;

- slikali smo z usti, čeprav so roke nehote pomagale pri mešanju in drži čopiča. Z nami je bil priznani slikar iz Kočevja, gospod Željko. Bor pa se je s tem začel ukvarjati pred nedavnim. Vsi smo občudovali njune umetnine.

V telovadnici pa smo izvedli tri delavnice:

- igrali smo košarko in se hkrati vozili na vozičku;
- igrali smo namizni tenis s tekmovalcema, ki sta pri tem zelo uspešna;
- vozili smo se po poligonu z vozički in že vsaka ovira je predstavljala veliko težavo. Drug drugemu smo pomagali.

Noben uspeh ne pride sam od sebe. Potrebno je vložiti veliko časa in energije.

Trenutki, ki smo jih preživeli z našimi gosti, so neponovljivi in nas bogatijo. Dajo nam moč, da vztrajamo in da se vsak dan zavemo, da je nekaj posebnega. Noben trenutek se v življenju ne ponovi. Ko se z otroki pogovarjamo, se zavedamo, da nesreča nikoli ne počiva in da lahko že padec v sneg s sankami spremeni življenje.

Ob koncu delavnic in druženja je gospa ravnateljica našim gostom razdelila sladke dobrote in se jim zahvalila za čas, ki so ga preživeli z nami.

Branka Levstik

PRISPEVKI LITERARNEGA KLUBA

BEREMO, DA BI VIDELI

Videti stvari in svet je zabavno. Tudi če jih ne vidiš, je lahko življenje zanimivo.

Čeprav nekateri ne vidijo, lahko tudi oni živijo lepo in polno življenje.

Povedala vam bom zgodbo o dečku, ki je že od rojstva slep. Starši so mu pripovedovali, kakšen je videti svet okoli nas. Nad pripovedovanjem je bil navdušen. V življenju je hotel nekaj postati.

Začel se je zanimati za glasbo. Nekega dne je na zabavi slišal glas harmonike, ki ga je povsem prevzel.

Želel si je, da bi tudi on igral harmoniko, starši pa mu tega niso mogli privoščiti.

Njegova sestra, ki je imela veliko prijateljev, se je dogovorila, da bo s prijateljki zbrala denar za nakup harmonike. Poskrbeli so tudi za učitelja.

Deček in njegovi starši so bili navdušeni in hvaležni vsem.

Z leti je postal eden najboljših glasbenikov daleč naokrog.

To je dokaz, da tudi če ne vidiš, imaš lahko svoje sanje, ki se ti uresničijo, in živiš lepo.

Beti Žužek, 7. b

Pomagala sta mi s čarobnimi triki in novimi čarobnimi uroki; tako je fant zopet zaslovel. Vendar njegova slava ni trajala dolgo, saj je na sceno prišel nov čarovnik in ga premagal. Zato si je fant snel klobuk in ga postil na kamin v hiši sredi gozda. Ko je postarani čarovnik umrl, je po dolgih letih hišico našla deklica, po imenu Klara, ki si je zelo želela postati čarovnica.

Ko je odprla vrata hiše, je na kaminu opazila klobuk. Brž je stekla do kamina in si ga nadela, s klobukom je začela odkrivati nove čarovniške stvari: palico, knjigo urokov in tako naprej. Ko je ugotovila, da lahko postane prava čarovnica, je začela hišico obiskovati vsak dan in se učiti urokov, tehnik, ki so jih uporabljali že njeni trije predhodniki. Trije duhovi so jo spremljali iz dneva v dan, ji kdaj pa kdaj pokazali nove tehnike in nove uroke. Klara se je preselila v hišico in živela s tremi duhovi; ti so ji pomagali odkrivati nove uroke. Ko je odkrila dovolj novih urokov, se je hotela pokazati svetu. In se je. Ko so jo ljudje začeli vabiti na zabave, da bi jim kaj lepega pričarala, se je odločila, da bo to tudi naredila. Tako je ostala do smrti na čarovniški sceni, zato so jo ljudje pokopali na javnem pokopališču, vendar se je njen duh pridružil ostalim trem duhovom v nebesih.

Ugotovili smo, da ima klobuk čarobno moč, ki vsakega, ki si ga nadene, spremeni v čarovnika.

Klara Zidar, 8. b

POGOVOR Z MANJO PAVŠIČ

Gospa Manja Pavšič je hčerka znanega, a žal že pokojnega slovenskega pesnika Vladimira Pavšiča. Bolj ga poznamo pod njegovim psevdonomim Matej Bor. Gospo sem spoznal na morju v Zambratiji; v počitniškem bloku je naša počitniška soseska. Poiskal sem jo v Ljubljani na Križevniški 10, kjer že nekaj let vodi prestižno restavracijo z vzhodnjaško hrano. Tam sem ji zastavil nekaj vprašanj.

Kdaj ste se začeli zavedati, da je vaš oče znani slovenski pesnik Matej Bor?

Bilo je že v prvem razredu. Oče je bil povabljen na šolo in je prebral nekaj svojih otroških pesmic. To je bilo zame spoznanje, da je moj oče nekaj posebnega, saj drugih očetov niso povabili v šolo.

Kako ste se počutili v šoli? Verjetno so vas sošolci imeli za malo »posebno«, ker ste imeli takega očeta.

Nisem čutila, da bi bila v očeh sošolcev kaj posebnega, drugače pa so name gledali odrasli, bila sem bolj pod drobnogledom kot drugi otroci. To me je obremenjevalo. Nisem želela izstopati. Želela sem si biti samo Manja, ne hči Mateja Bora.

Kako so na vas gledali učitelji slovenščine v osnovni šoli in kasneje v srednji šoli?

Pri slovnici nisem bila najboljša. Spise pa sem pisala tako dobro, da so učitelji mislili, da mi jih piše oče. Moji spisi pa so le dokazovali, da nosim očetove gene in da sem odrasla v okolju, kjer je bilo lepo izražanje pomembno. Nekaj časa sem hotela celo študirati slavistiko kot oče, a mi je to prav on odsvetoval. Odločila sem se za študij arhitekture, moj sin je tudi arhitekt, hči je oblikovalka. To imamo po mami, ki je občasno delala tudi kot kostumografinja v gledališču, njena mama pa je bila slikarka.

Se spomnite kake ure, ko ste pri pouku obravnavali vašega očeta in njegove pesmi?

Niti ne. Se je pa zgodilo, da sem na ustnem delu maturitetnega izpita iz slovenščine najprej potegnila listič, na katerega ne bi najbolje odgovarjala, zato sem ga zamenjala. Na drugem listku pa je bilo kot eno izmed vprašanj zapisano tudi ime mojega očeta. Tema se mi je zdela preveč osebna, bila je preveč del mene, mojega osebnega življenja, da bi o tem sproščeno govorila pred maturitetno komisijo, zato sem na to vprašanje odgovarjala slabše, kot bi na kakšno drugo.

Jaz sem v šoli prvič slišal za vašega očeta, ko sem hodil v tretji razred. V berilu smo brali neko pesmico o Manji. Učiteljci sem rekeli, da vas poznam, a mi ni verjela. Kaj mislite o tem? Ste preveč imenitna oseba, da bi vas jaz poznal?

Zelo sem začudena, da učiteljica tebi ni verjela. Če učitelj otroku česa ne verjame, ga ne sme zavrnil, ampak stvar preveriti; ni prijetno, da ima otrok občutek, da je pri učitelju izgubil zaupanje. Če je tvoj oče znan, to še ne pomeni, da si imeniten. Pesmi za Manjo je zbirka več otroških pesmic, ki jih je oče napisal zame ob resničnih dogodkih. Skoraj vse znam na pamet. Tale pesmica je nastala, ko me je bilo strah.

*Jaz sem pa pogumna punčka,
se ničesar ne bojim,
v sobo stopim, luč ugasnem,
zraven pa še zamižim.
In si mislim: naj le pride,
oj, ta strahoviti strah,
pa prišel ni še nikoli,
ker ga pred menoj je strah.*

Kakšen je bil Matej Bor kot oče?

Zabaven, veliko smo se smejali, se igrali. V mojih najstniških letih pa sva imela včasih tudi precej žolčne debate. Jaz sem hotela živeti in delati po svoje, oče pa je tudi hotel imeti vedno prav. Sedaj vem, da so bile to zame dragocene učne ure življenja. Ob stoletnici njegovega rojstva je izšla knjiga Stoletni Bor, v njej so tudi moji spomini na očeta. V tej knjigi se svojega dedka spominja tudi moja hči Nana.

Kaj pa vaša mama? Kako se je ona počutila kot žena znanega pesnika?

Ne vem, kaj bi ti na to vprašanje povedala ona, ker je tudi že pokojna. V mojih očeh sta bila zelo povezana. Za očeta je pretipkavala besedila tudi ponoči. Ker je bila profesorica angleščine, mu je pomagala tudi pri prevajanju. Skupaj sta ustvarila odlične prevode Shakespearea. Drugače pa smo bili precej boemska družina z neobičajnim urnikom. Starša sta delala predvsem ponoči in sta zato zjutraj vedno dolgo spala. Oče se je rad sproščal tako, da se je sprehajal v naravi, po gozdovih. Po sprehodu pa je rad šel na kosilo v kakšno gostilno, najraje na golaž. Rad se je družil z vsemi ljudmi in se z njimi pogovarjal, tudi z vaškimi posebnimi.

Kako so vašega očeta klicali: Matej ali Vladimir?

Klicali so ga Matej, Bor, Miro, mama vedno Miro iz imena Vladimir. Sama sem mu rekla tata Miro. Tudi moja babica, očetova mama, ga je klicala Miro. Rojen je bil v vasi Grgar pri Gorici. Zato se je vedno imel za Primorca. Bil je narodnostno zelo zaveden, kot so vsi Primorci zaradi zgodovine.

Mi lahko poveste še kaj, česar vas še nisem vprašal, pa bi bilo zanimivo slišati?

Veliko ljudi ne ve, da je moj oče napisal in tudi uglasbil partizansko pesem Hej, brigade, ki se je med vojno in tudi po vojni veliko prepevala. Oče je besedilo napisal med vojno, uglasbil pa jo je prvotno nekdo drug, sedaj se imena ne spomnim. Oče mi je povedal, da so jo prvič zapeli partizani ob tabornem ognju, pa se zaradi melodije

ni najbolj prijetna. Potem pa jo je oče uglasbil sam in od takrat je bila zelo priljubljena. Še danes dobivam tantieme za to pesem, to je denar za intelektualno lastnino, ki sem jo podedovala po očetu.

Pa še zadnje vprašanje. Ali ste tudi sami napisali kakšno pesmico?

Pesmi sem napisala nekaj, bolj pa sem se našla v pisanju razmišljujoče proze. V svoj dnevnik še danes kaj zapišem, a redkeje, kot bi si želela, saj mi časa vedno manjka. Rada pa veliko berem, tudi očetove pesmi in prozo rada vzamem v roke. Branje leposlovja se mi zdi zelo koristno. Če bereš, se učiš lepega izražanja, bogatiš si razum in duha. Zato se mi zdi pouk slovenščine v šoli in spodbujanje k branju zelo pomembno.

Hvala, ker ste si vzeli čas zame in odgovorili na moja vprašanja.

Sledila je skupna fotografija, stisk roke, prijateljski objem s poljubom, malo »čveka« o privatnih zadevah in prijazen nasvidenje.

Filip Davor Marijanovič, 8. a

OKTOBER

Dan, ki smo mu rekli kar jezikovni dan

V četrtek, konec septembra, smo nekateri učenci iz 8. razreda odšli na jezikovni potep po Ljubljani.

Pravzaprav nismo vedeli, kaj naj pričakujemo, saj je bila nekakšna skrivnost, kaj bomo počeli in kaj je končni namen tega dopoldanskega potepa.

Pa smo šli ...

Zjutraj smo se odpeljali in voznik nas je najprej odpeljal do inštituta za španščino. Dobili smo liste, na katerih so bila vprašanja. Odgovore smo lahko zasledili na vsakem od naslednjih inštitutov.

Prvi vtis je bil dober, saj so nas zelo lepo sprejeli, za nas pa so pripravili tudi program učenja španščine v obliki skupinskega dela.

Ob odhodu smo bili zelo zadovoljni, nato pa smo odšli na evropski inštitut. Tam smo izvedeli nekaj o zgodovini jezikov, ki jih govorimo v Evropi in še nekaj zanimivosti, povezanih z jezikovnim področjem.

Sledil je inštitut za italijanščino. Zelo so nam bili všeč stoli, ki so bili malce drugačni od navadnih. Spet smo odgovorili na vsa vprašanja, nato pa odšli na inštitut za francoščino. Naš program je vodil Sebastian, predstavil nam je osnove francoščine. Sporazumevali smo se v mešanici slovensko-angleško-francoskega jezika.

Pa smo se spet malce zamudili ... In sledil je skoraj tek do inštituta za nemščino, kjer smo spet izvedeli nekaj novih stvari, odgovorili na vprašanja, pogledali nekaj dejavnosti, ki se izvajajo, in odšli na avstrijski inštitut. Tam pa nas je čakalo nekaj poslastic in tam smo tudi zaključili list ter ga pustili kar tam.

Tako se je končalo dopoldne in s tem tudi naš potep.

Polni knjižic, nalepk in vsega drugega gradiva smo se pripeljali nazaj.

Bilo je lepo.

Zala Podobnik, 8. a

EVROPSKI DAN JEZIKOV

V četrtek, 26. 9. 2013, smo obeležili dan jezikov v Ljubljani. Tja smo se po prvi šolski uri odpeljali s kombijem.

Najprej smo prišli na španski inštitut, kjer smo spoznavali španščino s pomočjo iger na internetu, kasneje pa smo poimenovali dele telesa v španskem jeziku.

Nato smo odšli na drugo postajo, kjer smo spoznavali uradne jezike EU.

Vrteli smo tudi kolo sreče. Pri meni se je ustavilo na številu 19 in vprašanje se je glasilo: Naštev tri jezike iz romanske jezikovne družine. (Španščina, francoščina in italijanščina.)

Vsi smo pravilno odgovorili na zastavljena vprašanja in si prislužili nagrado – zeleno vrečko iz blaga z oranžnimi napismi v različnih jezikih EU.

Kasneje smo odšli na italijanski inštitut. Tam smo spoznavali italijanske režiserje in Ostržka.

Potem smo odšli na francoski inštitut. Spoznavali smo francoščino – kje se uporablja in kdaj naj bi nastala.

Naučili smo se (približno) šteti do deset.

Na nemškem inštitutu smo s pomočjo plakatov spoznavali besede, ki jih uporabljamo Slovenci med neuradnim pogovorom in so prevzete iz nemščine.

Za konec smo odšli še na avstrijski inštitut. Tam smo spoznavali dele kolesa v nemškem jeziku.

Na vseh postajah smo odgovarjali na vprašanja, povezana z jeziki na obiskanih inštitutih.

Ta jezikovni potep po Ljubljani mi je bil všeč, saj smo se veliko naučili, čeprav so nekateri sošolci in sošolke tarnali, da so lačni in da smo preveč hodili.

Natalija Tomažin, 8. b

EVROPSKI DAN JEZIKOV

V četrtek, 26. septembra, je bil evropski dan jezikov, ki ga v Evropi praznujejo že od leta 2001. Njegov namen je opozoriti na pomen večjezičnosti v Evropi. Tudi sam sem mislil, da je angleščina v Evropski uniji pomembnejša od drugih jezikov, a sedaj vem, da to ni res. Vsi jeziki so enakovredni, ne glede na to, koliko ljudi posamezni jezik govori. Nujno je, da vsi ohranjamo jezikovno in kulturno različnost in da se učimo tujih jezikov v šoli in tudi zunaj nje. Brez znanja tujih jezikov se ne moremo sporazumevati z drugimi narodi. Zavedati pa se moramo, da se brez znanja materinščine tudi tujih jezikov ne moremo naučiti. Tudi sam imam slovenščino rad, poleg angleščine pa se učim tudi nemško. Vem, da kdor več zna, tudi več velja, zato bi rad govoril čim več jezikov.

Zelo sem bil vesel, da sem bil eden izmed šestih srečnežev, ki so na ta dan lahko z učiteljico Sento Tehovnik Kolar odšli v Ljubljano. Najprej smo se odpravili na Španski inštitut Instituto Cervantes. Tam smo se naučili nekaj španskih besed in tudi odgovorili na nekaj vprašanj tako, da smo dobili nalepko, ki smo jo nalepili na vprašalnik. Na tem inštitutu mi je bilo zabavno, saj smo delali tudi na računalnikih; na njih smo si ogledali njihovo spletno stran.

Zatem smo obiskali EU stojnico in tam smo odgovarjali na nagradna vprašanja. Pogovarjali smo se o značilnostih nekaterih od 24 uradnih jezikov Evropske unije. Tudi tukaj smo odgovorili na vprašanja in nalepili nalepke.

Nato smo šli v francoski inštitut Charles Nodier. Tam sem spoznal, da mi je francoščina zelo všeč, zato bi se je rad naučil, saj se mi zdi zelo drugačna. Naučili smo se nekaj

osnovnih besed. Seveda smo spet skupaj s pomočjo učitelja odgovorili na vprašanja in nalepili nalepko. Obiskali smo tudi njihovo knjižnico.

Sledil je obisk italijanskega inštituta. Tam smo šli v njihovo knjižnico in si ogledali odlomke najbolj znanih italijanskih filmov, tudi vprašanja so bila povezana s to temo. Vse to nam je pripovedovala Italijanka, ki je imela ob sebi slovensko prevajalko. Tudi tam mi je bilo zelo všeč.

V nemškem Goethe inštitutu smo si ogledali predstavitev o njihovem delu. Zanimanje za učenje nemščine spodbujajo s karaokami, video tekmovanji in drugimi zanimivimi aktivnostmi. Vprašanja so bila povezana z nemškimi besedami v slovenskem jeziku.

Zadnji pa je bil avstrijski inštitut. Tam smo zvedeli, da je Dunaj letos mesto koles in zato smo poimenovali dele kolesa v nemščini. Predstavnica inštituta je bila zelo zabavna in smo se ji nasmejali od srca. Na koncu pa smo se posladkali z slastnimi čokoladkami Manner in popili sok. Tam smo izpolnjene vprašalnike oddali za nagradno žrebanje. Z njimi se bomo potegovali za slovarje in druge koristne nagrade.

Letošnji evropski dan jezikov mi bo ostal v lepem spominu, saj sem izvedel veliko novega na zabaven način. Zato se moram res zahvaliti šoli, ki mi je omogočila ta izlet. Hvala.

Filip Davor Marijanović, 8. a

PACUG 2013

Budilka je zavzvonila petnajst minut čez šest. Vstala sem hitreje kot ponavadi, saj sem hotela pregledati, ali sem kaj pozabila.

Petnajst minut do osmih je prišel avtobus in nas odpeljal proti Pacugu. Na poti smo se ustavili še v Kopru in smo imeli nekaj prostega časa.

Ko smo prispeli na končni cilj, smo se namestili v sobe. Po kosilu smo imeli nekaj časa, da se pripravimo za odhod na plažo. Sonce je sijalo in mi smo skakali v vodo, se potapljali in plavali. Bilo je zelo lepo in zabavno. Na plaži smo bili kar dve uri, ob štirih pa smo imeli predavanje o nesrečah in prvi pomoči.

Po večerji smo se odpravili na pohod do Portoroža in Pirana. Dvakrat smo imeli prosti čas, v Piranu in Portorožu.

Naslednji dan so nas po zajtrku razdelili v tri skupine. Najprej smo se učili povijanja ran in poškodb na različne načine, veliko smo zvedeli o ranah in urezninah ter o epileptičnih napadih.

Po kosilu smo šli spet na plažo. Morje je bilo nekoliko hladnejše kot prejšnji dan.

Potem so sledile učne ure. Spet smo bili v treh skupinah. Najprej smo se pogovarjali o opeklinah in učili smo se, kako povijati s trikotno ruto.

Po večerji je bil ples. Bil je najlepši večer.

Tretji dan pa je bil na žalost dan odhoda. Imeli smo še eno uro učenja. Najprej smo v parih predstavili vsak svojo temo, sledil je pogovor o zastrupitvah. Učili smo se, kakšen je položaj nezavestnega in kako človeka oživljamo.

Kmalu je prišlo slovo. Potovalke smo dali v kombi; ta jih je odpeljal do avtobusa, mi pa smo šli peš v Piran, kjer smo imeli še nekaj prostega časa.

Kmalu nas je avtobus odpeljal proti domu.

Bilo je res lepo, da sem lahko preživela tri dni s prijatelji. To so bili trije najlepši dnevi do sedaj.

Gaja Grešak, 9. b

STARI ČASI

V vasi Krvava Peč živi gospa **Frančiška Cimperman**, najstarejša oseba v robarski župniji. Rojena je bila 30. januarja 1915 in bo kmalu dočakala 100 let. Živi skupaj s hčerko, ki zanjo zelo lepo skrbi. Frančiška je zelo zanimiva oseba, saj živi v izredni skromnosti in pobožnosti. Veliko ve povedati o življenju v preteklosti in svojem otroštvu.

Ali ste priseljenka ali domačinka?

Sem domačinka. Rojena sem bila v Krvavi Peči pri »Bečnikovih«. Pri devetnajstih letih sem odšla k »Šimljevim«, na to domačijo, kjer zdaj živim.

Koliko časa že živite v Krvavi Peči?

Tukaj živim že vse življenje, razen v letih med vojno, od 1942 do 1947, takrat smo živeli pri Dolščakih in pa dve leti smo živeli na koncu vasi, pri »Lovretu«.

Koliko otrok je bilo v vaši družini?

V naši družini je bilo 13 otrok, šest fantov in sedem punc. Štirje smo še vedno živi. Družina je bila zelo velika. Oče nas je sam učil verouka in molitev, saj mati ni imela časa. Doma smo imeli gostilno, vendar nisem nikoli plesala, ker tudi nisem smela, saj sva bili s sestro Pepco v »Marijini družbi«.

Kakšno je bilo vaše otroštvo?

Otroci smo morali veliko delati, da smo lahko preživeli. Pri desetih letih sem morala molsti krave, nahraniti prašiče in še veliko drugega. Ko sem bila še dekle, mi je ata obljubil, da bom dobila »klotast firtah« (predpasnik), če se na pamet naučim litanije Matere Božje. In še vedno imam ta predpasnik.

Ali ste takrat otroci hodili v šolo?

V šolo smo hodili dve leti, da smo se naučili brati in pisati. Takrat je bila šola v današnji stari »Šteblajevi« hiši, imenovala se je »Gozdarska hiša«.

Kar veliko otrok nas je bilo, 30 vseh skupaj. Iz vasi Bukovec jih je hodilo kar 15. Pisali smo na tablice in v zvezke in imeli smo petrolejke. Učitelji so bili od drugod in so v tako oddaljene vasi prišli »po kazni.«

Kaj pa mladost, družina ...

Poročila sem se pri devetnajstih letih, 8. oktobra 1934. Dan po najini poroki, 9. oktobra, so v Beogradu ubili kralja Aleksandra Karađorđevića. Ata je rekel, da mi ne bi pustil, da se poročim, če bi prej to vedel, kajti vedel je, da nas čakajo hudi časi in vojna, kar je za mlado družino najhuje.

Rodili so se štirje fantje in ena punca. Enega sina je ubila bomba med vojno, starega komaj osem let.

Ali imate v spominu iz mladosti kakšen poseben dogodek?

Ja, to je bil prihod bratranca, študenta bogoslovja, Antona Strleta, ki je že 10 let pokojni. Bila sva zelo dobra prijateljca.

S čim ste se preživljali?

Preživljali smo se s tem, kar smo pridelali doma. Imeli smo krave, prašiče, kokoši in obdelovali smo njive. Dvakrat na leto smo imeli mlade pujske, denarja pa ni bilo. Med vojno in po njej smo bili večkrat lačni.

Spominjam se, da sem nekoč nesla maslo in jajca peš v Ljubljano na tržnico. Tam sem kupila skledo in ogledalo, ki ga imam še vedno.

Ali ste kdaj potrebovali zdravniško pomoč?

Zdravniške pomoči nisem nikoli rabila, razen ko me je bolel zob, sem obiskala zobozdravnika. Sem si pa zlomila roko in imela sem vnetje žil.

Ali bi si želeli kaj spremeniti, če bi bili še enkrat mladi?

Ali bi odšli iz Krvave Peči?

Ne, ne, ne, če bi živela kje drugje, bi že umrla. Če bi mogla, bi še vedno imela živali in njivo na sončni legi nad Krvavo Pečjo bi z veseljem obdelovala.

Hvala za zanimiv pogovor.

Neja Zgonec
Sekirišče, 24. 10 2013

VESELI DECEMBER V SKUPINI RAČK

Staro leto je minilo, novo se je priklonilo. Zdaj si skupaj zaželimo, da bi bilo vse leto 2014 za vse srečno in zdravo.

V mesecu decembru so otroci iz Račk zelo veliko ustvarjali. Skupaj s skupino Ježki smo okrasili garderobe in igralnice. Nastajali so snežaki, hišice in smreke. Ko smo izdelovali dekoracijo, smo gledali skozi okno in si močno želeli snega. Ker ga ni bilo zunaj, smo si ga pričarali notri. Pripravljali smo se tudi za nastop. Obiskali so nas dedki in babice, ki so poskrbeli, da bo tisti dan ostal nepozaben za njihove vnučke. Otroci so narisali tudi svoje dedke in babice in se jim s tem zahvalili za njihov obisk. Na obisk so prišli tudi otroci iz skupine Ribice, ki so prepevali in plesali z nami. Obiskali pa so nas tudi mlajši Mucki, s katerimi smo se igrali. Ogledali smo si lutkovno predstavo Mala miška Marjanca in poslušali koncert šolarjev, ki obiskujejo glasbeno šolo. Na koncu pa smo izdelali prav posebno smreko, ta sedaj krasi našo igralnico. Izdelana je iz furnirja, okraske pa so otroci naredili iz lesenega odpadnega materiala.

Nataša Indihar in Nataša Heybal

PRISPEVAJ SVOJ UMETNIŠKI TALENT

Frančiškanski samostan Nova Štifta, ki v letu 2014
praznuje

100. obletnico prihoda frančiškanov na Novo Štifta,

VABI

vse umetnike, slikarje, fotografe, posameznike in vse ljudi dobre volje, **da prispevate svoj umetniški talent**, na temo frančiškani in cerkev Marije Vnebovzete pri Novi Štifti in ga brezplačno prispevate – podarite. Slika ali vaš izdelek je lahko izdelan v različnih tehnikah risanja (olje, akvarel, risba, les, steklo, fotografija ...).

Rok za dokončanje in oddajo slik ali izdelkov je **31. maj 2014**. Slike in vsi ostali vaši izdelki bodo nato razstavljeni na priložnostni razstavi v kapeli svetega Jožefa v mesecu juliju 2014 ter ob prazniku Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta 2014, ponujeni v prodajo romarjem in obiskovalcem Nove Štife.

Ves izkupiček bo namenjen za nadaljevanje obnove kapele sv. Jožefa pri Novi Štifti.

Vse prav lepo s hvaležnostjo vabimo k sodelovanju. Če želite dodatne informacije, smo vam na voljo na naslovu: Frančiškanski samostan Nova Štifta, Nova Štifta 3, 1317 Sodražica, ali na elektronski naslov marijan.cvitak@siol.net ter na telefon 01/836 99 43 ali gsm. 041 739 595

Frančiškanski samostan Nova Štifta
Predstojnik frančiškanskega samostana Marijan Cvitak

**Občina Velike Lašče
in KUD Primož Trubar Velike Lašče**

vas

ob slovenskem kulturnem prazniku
vabita na prireditev

POEZIJA VELIKOLAŠKIH USTVARJALCEV

Marija Gorše,

Tanja Debeljak, Gregor Grešak,
Darinka Grmek Štrukelj, Dren Gruden,
Duška Hočevar Mihelič, Silva Langenus,
Nejc Marolt, Ana Porenta in Andrej Perhaj

Glasbena spremljava: učenci GŠ Ribnica
iz enote Velike Lašče.

Prireditev bo **v petek, 7. februarja
2014, ob 19.30**

**v Levstikovem domu v Velikih
Laščah.**

VABLJENI!

LIONS KLUB RIBNICA

vabi na

DOBRODELNI KONCERT,

ki bo v nedeljo, 9. marca 2014, ob 18. uri
v športni dvorani v Sodražici.

VABJENI!

POMEMBNOST BOŽIČNO- NOVOLETNEGA KONCERTA DOBREPOLJSKE GODBE NA TURJAKU

KUD Marij Kogoj in Godba Dobropolje sta 15. decembra 2013, kot že vrsto let doslej, razveselila naše občane z božično-novoletnim koncertom. Tudi letošnji, že 18., je bil tako kot vsi doslej organiziran predvsem zato, da obogatimo praznični december v našem ožjem delu občine. Ob tem **poglabljamo in krepimo medsosedsko sodelovanje med občinama Velike Lašče in Dobropolje**, saj je že od samega začetka izvedbe

teh koncertov na Turjaku naš cilj utrjevati medsebojno prijateljstvo. Upamo, da se bodo ta prizadevanja ohranila in se bodo številne različne spletene vezi med občani obeh občin v prihodnosti še stopnjevale. Morda do te mere, da bo prišlo še do drugih združenj in povezav med omenjenima občinama.

Na koncertu je orkester v dveh delih zaigral 13 skladb, med oddihom pa je KUD MARIJ KOGOJ izkoristil priložnost in podelil štiri KOGOJEVA priznanja zaslužnim članom KUD v preteklosti in sedanjosti. Priznanja sta podelila podpredsednica KUD Brigita Železnikar in velikolaški župan Anton Zakrajšek. Ta priznanja, ki vsebujejo podpis KUD in podpis občine Velike Lašče, so primer, kako je treba spoštovati in biti pozoren do družbeno aktivnih ljudi, ki prispevajo oz. so prispevali velik delež k svetlejši prihodnosti naše domovine.

Zahvaljujemo se vsem godbenikom, dirigentu Romanu Gačniku in vsem, ki ste se že leta 1996 pravilno odločili in takrat prvič prišli na Turjak. Zahvala tudi vsem drugim, ki ste kakor koli pomagali in pripomogli k organizaciji tega koncerta: Brigiti Železnikar, Jožetu in Nežki Perhaj, Roku Pečniku, Roku Centi, Davidu Centi, Evgenju Šerbcu in Acu, neutrudnemu predsedniku KUD. Zahvala gre tudi Vinku Demšarju, ki s svojo vsakoletno priložnostno likovno razstavo obogati našo prireditev in pomaga pri organizaciji, ter delavcem okrepčevalnice **Rozika** za pomoč pri postrežbi. Da je koncert vsako leto nemoteno organiziran, gredo zasluge za moralno ter finančno podporo občini Velike Lašče oziroma županu Antonu Zakrajšku. Vsem se še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Ti koncerti, ki imajo strogo določen namen in smisel, se morajo ohraniti na Turjaku tudi v prihodnje. Godbeniki so vsako leto deležni samo pohval in pozitivne kritike, zato se bomo potrudili tudi za izvedbo koncerta v decembru 2014.

Foto: Evgen Šerbec

KUD MARIJ KOGOJ
v sodelovanju s podružnično
šolo Turjak in vrtcem
Sončni žarek, enota Turjak

VABI NA

**PROSLAVO OB SLOVENSLEM
KULTURNEM PRAZNIKU,**

ki bo v petek, 7. februarja 2014,
ob 17.30 v Domu krajanov na Turjaku.

**"KULTURNO BOGASTVO PRETEKLOSTI
NAJ BO TEMELJ PRIHODNJIM
RODOVOM."**

LEPO VABLJENI!

KUD Marij Kogoj

... KUD MARIJ KOGOJ JE 19. DECEMBRA GOSTIL PREDNOVOLETNO ZAKLJUČNO SREČANJE KULTURNIH DRUŠTEV IZ JSKD OI LJ.-OKOLICA

Na sestanku, ki je bil v Domu krajanov Turjak 19. decembra 2013, so bili s pomočjo video projekcij predstavljeni različni dosežki in opravljeno delo Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) območne izpostave Ljubljana-okolica v letu 2013. Obenem je JSKD predložil plan aktivnosti za leto 2014. Domači KUD Marij Kogoj je pripravil krajši kulturni program, v katerem sta se predstavili dve naši najmočnejši sekciji, in sicer LIKOVNA IN INSTRUMENTALNO-HARMONIKARSKA. Tako je nekaj naših likovnikov pripravilo v ta namen slikarsko razstavo, ansambel GAMA pa je zaigral na uradnem delu in na družabnem srečanju, ki je sledilo.

Zelo pomembno se nam zdi, da je gostil zaključno srečanje JSKD za leto 2013 ravno KUD MARIJ KOGOJ, saj so nas tako druga društva še bolj spoznala in se na lastne oči prepričala o resnosti turjaškega kulturnega društva. Prav slednje botruje dejstvu, da JSKD že vrsto let na Turjaku organizira območno likovno razstavo in sodeluje pri "Turjaškem harmonikarju". V JSKD OI Lj.-okolica so vključena društva iz kar devetih občin in letos smo mi gostili zaključni sestanek, kar dodatno

pripomore k razpoznavnosti ne le KUD Marij Kogoj, ampak tudi kraja Turjak in s tem tudi občine Velike Lašče.

Na srečanju oz. sestanku smo **podelili KOGOJEVO priznanje JAVNEMU SKLADU**, prav tako s podpisom občine Velike Lašče, kar je bilo zanje, predstavnike JSKD, izredno ganljivo in nekaj edinstvenega.

Tudi organizacija tega srečanja je potrditev, da mora KUD Marij Kogoj obstati v prihodnosti ne glede na vse morebitne družbene in ostale spremembe.

Srečno in vsem iskrena zahvala!

KUD MARIJ KOGOJ

KNJIŽNICA FRANA LEVSTIKA

Stritarjeva cesta 1
Velike Lašče Tel. 788 98 86

URNIK

pon, čet, pet 12.30–19.00
sre 10.00–15.00

IZPOSOJA

knjige 3 tedne
DVD-ji 1 teden

IZPOSOJA REVIJ za odrasle, otroke in mladino

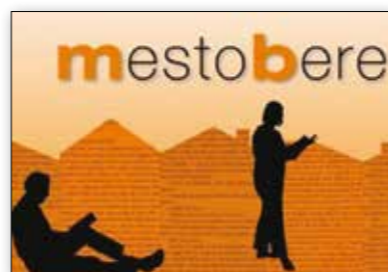
LETNA ČLANARINA

mladi do 18. leta in nezaposleni	BREZPLAČNO
študenti in upokoženci	8 evrov
zaposleni	12,50 evrov
IZKAZNICA URBANA	2 evra

Lepo vabljeni v knjižnico!

**PRVI PONEDELJEK V MESECU
OB 18. URI –
URA PRAVLJIC.**

**PRVI ČETRTEK V MESECU
OB 19. URI –
LITERARNI VEČER.**

december 2013 - maj 2014

KNJIŽNE NOVOSTI DO 15. JANUARJA

ODRASLI

Leposlovje

AN IDEAL HUSBAND, O. Wilde
KNJIGA, M. Lozinski
DRUG SVET, G. Herling - Grudzinski
IZGINOTJE, J. Adler - Olsen
AGNEZA ORTENBURŠKA, P. Škrinjar
RAZVNEMI ME, J. Kenner
KAMOR TE VLEČE SRCE, D. Morrissey
LJUBEZEN PO PRAVILIH, C. L. James
PROTI VSEM PRAVILOM, L. Howard
NISO VSI PANKRTI Z DUNAJA, A. Molesini
NAŠ AMBROŽ JE ODRASEL, A. Vojska - Kušar
PRAVI MOŠKI IN DRUGE TEŽAVE, R. Gibson
OBISKOVALEC, L. Child
GRDA RAČKA, S. Brown
SLIKE Z RAZSTAVE, A. Ihan
JUTRI BO BOLJE, S. Brown
OKTOBRSKI OTROK, E. Wilson
TEH NEKAJ DRAGOCENIH DNI, C. P. Anderson
KRI BOGOV, C. Iggulden
PADLE MASKE, Z. Roter
NAJDALŠA POT, N. Sparks
UMETNOST DIRKANJA V DEŽJU, G. Stein
KRADLJIVKA KNJIG, M. Zusak
MAJ, K. H. Macha
ŠTIRIDESET PRAVIL LJUBEZNI, E. Shafak
ZGODBE IZ ENEGA IN DRUGEGA ŽEPA, K. Čapek
ONA IN ONA IN ON, I. Šega
MOKARICE, I. Šega
LOVE LIFE, Kluun
DESETERONOČJE, H. Cestnik
NOČ ZELENE VILE, A. Tunc
VITOMIL ZUPAN, biografija

Stroka

ORIENTACIJA, priročnik
NAGLUŠNI NAGLUŠNEMU, M. Štanta
SEDEM STEBROV ZDRAVJA, D. Colbert
ZGODOVINA EVROPE, N. Davies
PRELOMNICE, D. De Leo
DUHOVNOST ZA VSAK DAN, J. Martin
USTVARJAM, TOREJ SEM, V. Pečjak
SPOZNAJMO OFFICE 2013, R. Šulerž
SLADKE SKRIVNOSTI HOTELA SACHER, recepti
POETIKA SLIKANICE, D. Haramija
100 NAJLEPŠIH SOBNIH RASTLIN, S. Zgonec
ETNO HIŠA, I. Šega
EKVILIBRIŠTIKA BRANJA, priročnik

OTROCI IN MLADINA

Stroka

NEVARNE ŽIVALI, A. Weinhold
ODKRIVAMO VESOLJE, A. Erne
O IVANU IN ANI, T. Partljič
PRI NAS DOMA, U. Holzwarth - Raether
PRI ZDRAVNIKU, D. Rübél

Leposlovje

PRI BABICI NA KMETIJI, G. Krže
VESTE, KDO JE ČERI?, N. Maurer
BELI DELFIN, G. Lewis
ZBOROVANJE PTIC, P. Sis
ČIVKNJENO OD ZAČETKA DO KONCA, C. Bevc
KITARA ZA DVA, M. Amato
PUNČKA IZ STOLPA, J. Bodnarova
KAM JE IZGINILA BRINA?, T. Golob
GOREČA SENCA, M. Paver
ČUDEŽNA BOLHA MEGI IN PODGANICI, D. Muck
PETNAJSLETNI KAPITAN, J. Verne
LILI LUNAR NA KMETIJI, S. Voake
MESTO PEPELA, C. Clare
SINICA IVICA, A. Krings
MIŠKA MAŠA, A. Krings
MALI IN VELIKI PUJS NA POTEPU, E. Loewe
MALI IN VELIKI PUJS V NOVIH ZGODBAH, E. Loewe
NAPAD MONSTRUOZNIH MENTALNO ..., B. Watterson
MAČEK MURI, K. Kovič
VOZILA, Z. Majhen
NAJLEPŠI KRAJ, S. Pergar
ZIMA, ZIMA BELA, pravljice in pesmice
VRTILJAK, T. Pavček
GRIVARJEVI OTROCI. PASTIRCI, F. Bevk
SOLZICE, Prežihov Voranc
MAJNICE, T. Pavček
BLAZNO RESNO O ŠOLI, D. Muck
BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA, T. Seliškar
KOKOŠJA ŠOLA, M. Podgoršrk
DINOZAVER JE V MOJI KADI, C. Echeverri

DVD, CD odrasli

GRADNJA Z NARAVNIMI MATERIALA, strokovni
HOČEM ŽIVETI, strokovni
BOTER, kriminalka
RED 2, akcijski
ZDRAVA IN VITALNA HRBTENICA, strokovni
ZAVESTNA VADBA ZA NOSEČNICE, strokovni
ČRNO ZLATO, pustolovski
PRED POLNOČJO, drama
ŠANGHAJ, drama

DVD, CD otroci in mladina

SUPER 8, mladinski
ERNEST IN CELESTINA, risanka
PLES SNEŽINK, cd
YU-GI-OH!, dvd-ji
BACEK JON, risanka

UČENJE VSE ŽIVLJENJE UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE VELIKE LAŠČE

UTRINKI S SREČANJ ČLANOV ŠTUDIJSKIH KROŽKOV NAŠ KRAJ VČERAJ, DANES, JUTRI

V letošnjem šolskem letu je pridobil študijski krožek Naš kraj včeraj, danes, jutri kar pet novih članov, zato smo načrtovano vsebino deloma prilagodili njim. V zimskem semestru smo zato ponovili nekatere uvodne vsebine. Naredili smo kratek geografski in zgodovinski pregled naših krajev. Dne 3. decembra smo se na Ta veseli dan kulture udeležili predpremiere filma o Poprtnikih, ki jo je pripravil zavod Parnas. Ker nam je vreme v teh nič kaj zimskih mesecih dopuščalo, pa smo tudi malo pohajkovali. Na predlog naše nove članice Danice Cvetko smo v decembru obiskali gospoda Jožeta Škulja v Brinjah. Z veseljem nam je pokazal svojo zbirko starih fotografij vasi in vaščanov ter zbirko najrazličnejših starih predmetov.

Ogled razstave Velike Lašče – Villa Lasis je trg postala in središča Lašč. Foto: Andrej Fele

Jože Škulj pri razlagi. Foto: Andrej Fele

Ekipa na raškem klancu. Tokrat je fotografirala Meta Šporar.

Ob tej priložnosti se mu tudi še enkrat zahvaljujemo, da si je vzela čas za nas.

Obisk smo izkoristili tudi za sprehod po Rašici in tudi na ta način malo obnovili naše znanje o vasi.

ŠTUDIJSKI KROŽEK PARNAS

Študijski krožek Parnas v šolskem letu 2013/14 sledi temi **Pri nas se je vedno dobro jedlo**. Poteka vsak četrtek po robarski

čajanki, od 10.00 do 12.30 v centru Parnas v Robu, redno ga obiskuje deset udeleženk, pridružujejo pa se nam tudi drugi obiskovalci. Raziskujemo stare jedi, njihov namen in sporočilnost ter jih pripravljamo na za današnji čas primeren način. Pod drobnogled smo do zdaj že vzeli kumare, kavlo, blitvo, ohrovt, različne vrste kaše in žgancev, sodelovali pa smo tudi pri obeh razstavah poprtnikov.

Mentorica: Metka Starič

VPISI V 2. SEMESTER ŠOLSKEGA LETA 2013/2014

Prvi semester se bo zaključil s šolskimi zimskimi počitnicami, novi semester pa se bo pričel **3. marca 2014**.

Vsi, ki ste študijske krožke obiskovali že v prvem semestru, lahko podaljšate članstvo pri mentorju posameznega študijskega krožka, vsi novi člani pa se lahko prijavite na telefonski številki 01 7881 006 ali po elektronski pošti info@trubarjevi-kraji.si. Na tej številki in e-naslovu smo vam na voljo tudi za vse druge dodatne informacije.

URNIKI ŠTUDIJSKIH KROŽKOV

NAŠ KRAJ VČERAJ, DANES, JUTRI

Mentorica: Barbara Pečnik

Tema: **VELIKOLAŠKO GLEDALIŠČE**

Termin: ponedeljek, 10.00–11.30

Lokacija: Trubarjeva domačija, Rašica

AMATERSKA FOTOGRAFIJA

Mentor: Niko Samsa

Vsebina: osnove fotografije, računalniške obdelave in osnove snemalne tehnike s fotoaparatom

Termin: po dogovoru

Lokacija: Levstikov dom (studio), Velike Lašče

POUČEVANJE RISANJA IN SLIKANJA

Mentorica: akademska slikarka Urška Meke

Vsebina: Tečaj je primeren za vse, ki imajo umetniško žilico – za začetnike in poznavalce. Program se prilagaja znanju in željam posameznih skupin. Vključuje ustvarjanje v različnih tehnikah in upodabljanje različnih motivov. Ob lepem vremenu ustvarjamo tudi v naravi. Obiskujemo likovne razstave in na njih sodelujemo.

Termin: torek, 16.30–18.00

Lokacija: Trubarjeva domačija, Rašica

RAČUNALNIŠKI KROŽEK

Mentor: Anže Starič

Vsebina: uporaba računalnika v vsakdanjem življenju (primerno tudi za popolne začetnike).

Termin: sreda, 18.00–19.30

Lokacija: računalniška učilnica v OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

LITERARNA SKUPINA

Mentorica: Ana Porenta

Vsebina: besedne igre za bogatenje besednega zaklada, spoznavanje različnih zvrsti pisanja, lastno literarno snovanje.

Termin: enkrat mesečno po dogovoru

Lokacija: Trubarjeva domačija, Rašica

ČEBELARSKI KROŽEK

Mentor: Brane Borštnik

Vsebina: čebelarstvo ter spoznanja o zdravilnih in krepilnih učinkih iz zakladnice čebelnega panja

Termin: petek, 17.00–18.30

Lokacija: klubska soba v Levstikovem domu, Velike Lašče

BRALNI KROŽEK

Mentorica: Nuša Dedo Lale

Vsebina: V letošnjem letu se bomo posvetili sodobnim domačim proznim delom – žanrskemu romanopisju in kratki zgodbi.

Termin: petek, 19.00–20.30, vsak tretji teden po vnaprejšnjem dogovoru

Lokacija: spominska soba v Levstikovem domu, Velike Lašče

Pri oblikovanju študijskih krožkov je poudarek tudi na medgeneracijskem sodelovanju, zato članstva ne omejujemo na starejše odrasle, ampak želimo, da se nam pridružijo tudi mlajši.

Za več informacij smo vam na voljo:

Javni zavod Trubarjevi kraji, Rašica, 69, 1315 Velike Lašče, Telefon: 01/ 7881 006, elektronska pošta: info@trubarjevi-kraji.si

Zavod Parnas v Interpretacijskem centru v Robu vsak četrtek **od 10. do 11. 30 ure s »Pri nas se je vedno dobro jedlo«.**

VABLJENI!

Pripravila: Barbara Pečnik, UTŽO Velike Lašče

Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče
in Zavod Parnas

Pogovorni večer z mladimi

PRIHODNOST SE JE ZAČELA

Nekaj zadnjih ponedeljkovih večerov bomo v velikolaški knjižnici namenili pogovorom z mladimi. Jože Starič je k sodelovanju povabil več zanimivih sogovornikov iz velikolaške in sosednjih občin, s katerimi se bo pogovarjal o njihovem videnju sveta okrog nas.

LITERARNA SKUPINA UTŽO

Novo sezono smo pričeli z najkrajšimi besedili; zbirali in pomenkovali smo se o pregovorih, nekaj smo jih tudi sami skovali. Ob njih smo pisali basni. Dve objavljamo za pokušino.

Po cesti je poskakoval razigran deček. V roki je nosil zajeten kos kruha. Da mu je na tla padel košček kruha, ni opazil; to sta opazila dva vrabčka.

Istočasno sta se zapodila proti kruhu na cesti. Hitrejši od njiju je zgrabil kruh in z njim poletel na drevo, drugi vrabček pa za njim. Trdil je, da je kruh njegov, ker ga je prvi zagledal. Prepirla sta se in prepirla.

Na travniku pod vejo pa je stal tretji vrabček in mirno pobiral drobtine, ki so padale z veje.

Nauk: Kjer se prepirlata dva, tretji dobiček ima.

Marija Mohorič

Žaba se je odpravila na potep. Zapustila je varno mlako in krenila po polju. Srečala je polžka, ki je počasi lezel ob robu njive.

Takoj se je začela šopiriti: »Rega, rega, rega, glej, kakšna si, pokveka! Komaj ležeš in nikamor ne moreš skočiti, ko prenašaš to ogromno hišo.«

Polžek ni rekel nobene. Počasi je drsel naprej med pleveli in grudicami zemlje. Le z očesci na pecljih je pomigal.

»Sluzast si in ogaben. Fuj in fej! Le kdo bi te maral? In niti visoko dvignjene oči ti ne pomagajo, da bi kaj bolje videl. Glej mene, kako visoko skočim! Rega, rega, kvak, kvak!« se je junačila žaba in poskočila visoko v zrak.

Z bližnjega električnega droga se je spustila kanja in v trenutku dobila bahavo žabo v svoje kremplje, polžek pa se je urno skril v zavetje doma.

Žaba je poletela v nebeške višave, polžek pa je počakal pri tleh, da nevarnost mine.

Nauk: Kdor išče napake, sam vanje pade.

Marija Vesel

Zdaj pa se ukvarjamo z definicijami, kratkimi razlagami in trditvami, ki vidijo znane stvari malo drugače. Naj vam polepšajo dan.

Svinčnik je letalo na ustvarjalnem nebu.

(Marija Vesel)

Dež je čistilec umazanih prigod.

(Marinka Dernovšek)

Dež so nebeške odplake.

(Darinka Grmek Štrukelj)

Megla je zavesa, ki vsake toliko pade na oder življenja, da te skrije pred očmi kritikov.

(Danica Cvetko)

Vino je vrtnar, ki sadi rožice.

(Marija Mohorič)

Ivje je poročna obleka dreves.

(Ana Porenta)

Vabimo tudi vas, da se nam pridružite. Prihodnjič se dobimo v četrtek, 13. februarja 2014, ob 17. uri, v čitalnici na Trubarjevi domačiji na Rašici. In naloga? Pobrsajte med šalami in prinesite tri, ki so vas navdušile. Za tiste, ki bi radi večji izziv: napišete svojo definicijo in jo uporabite v kratki anekdoti, pesmi, zgodbi, basni, morda pa celo v vicu. Naj bodo prave besede vedno na vaši strani.

Pripravila: Ana Porenta

JASLICE V SKRITIH KOTIČKIH GRADEŽA

Društvo za ohranjanje dediščine Gradež in glavni organizator razstave Marko Šavli sta tudi letos poskrbela za rekordno število – blizu 150 – jaslic v skritih kotičkih Gradeža. Pred šestimi leti je bilo razstavljenih 30 jaslic, letos pa je verjetno že vsa Slovenija izvedela za to našo tradicijo, kajti o razstavi so poročale različne radijske in televizijske postaje, članki so bili objavljeni v več časopisih.

Razstava je potekala od 15. decembra 2013 do 5. januarja 2014. Najbolj pravično je bilo vse nedelje ob 17.30, ko bil organiziran voden ogled v soju bakel in ob petju božičnih pesmi.

V vaškem središču

Kvačkane

Takrat so nastopali različni izvajalci: 15. decembra 2013 mladinski pevski zbor svete Kancijanile iz Škocjana, skupina Jozue iz Velikih Lašč, vokalna skupina Češnje z Lavrice in učenci Glasbene šole Ribnica (iz oddelka v Velikih Laščah), 22. decembra 2013 župnijska pevka zbor iz Turjaka in Škocjana, Velikolaška vokalna skupina in učenci Glasbene šole Ribnica (iz oddelka v Velikih Laščah), 29. decembra 2013 pevka skupina RŽ iz Loke pri Mengšu, 5. januarja 2014 mešani pevski zbor dr. Bogdan Derč, vokalno-instrumentalna skupina Borovničke z Iga ter pevki Neža in Špela Jakob s Kodeljevega. Takrat so se obiskovalci na praznični tržnici pri sušilnici sadja lahko tudi okrepčali in kupili praznična darila iz ekološke zbirke sušenega sadja, sadja v čokoladi, napitkov in drugih domačih izdelkov.

Iz čebeljega voska

Razstavo si je lahko ogledal vsak sam, razen jaslic, zaklenjenih v sušilnici, Petelinovi hiši, Koroščevi kleti..., vendar so z malo sreče običajno vsi dočakali tudi koga z društva, ki je poskrbel zanje in omogočil celovit ogled. Najavljene večje skupine so gostoljubne članice in člani društva popeljali po vasi ter okrepčali z malico, čajem in kuhanim vinom. Ker je ta dogodek zanimiv za vse generacije, se ga iz različnih slovenskih krajev udeležujejo družine z otroki, upokojnenci in drugi odrasli v skupinah in posamezno, otroci iz vrtcev in osnovnih šol ... Čeprav je občasno nagajal dež, si je razstavo skupno ogledalo približno 3.000 obiskovalcev, vsi pa smo pogrešali malo belega zimskega vzdušja.

Iz gline

Letos je društvu uspelo pridobiti polovico jaslic, ki pri nas še niso bile razstavljene, sicer pa so bile tudi tokrat iz najrazličnejšega materiala in starosti ter iz različnih krajev. Avtorji so bili domačini ali vaščani in obrtniki iz okoliških ali drugih slovenskih krajev ter tudi priznani ali ljubiteljski umetniki, kakršna je bila lani preminula Brigita Juvan iz Zgornjih Pirnič. Nekatere so izdelale drobne otroške ročice, nekaj je bilo jaslic neznanih avtorjev. Bolj kot se vsako leto povečuje zbirka, bolj se kaže, kako človeška domišljija ne pozna meja.

Iz mangovca iz Kenije

Tako so izdelane iz betona, kamna, keramike, stekla, glin, porcelana in mavca, lesene so izrezljane ali izžgane, nekatere so oblikovane iz voska, druge izrezljane ali poslikane papirnate, narisane ali nalepljene na vaških oknih ... Najnežnejše so iz tekstila, kvačkane ali pletene, manj obstojne iz testa, bučk in drugih plodov ter koruznih storžev. Za razstavo je bilo seveda uporabljenega še mnogo drugega materiala za okrasitev in celostno postavitev posameznih jaslic: mah, lubje, storži, borove in orehove lupine, veje in debla, stiropor ... Hlevček so simbolično predstavljali najrazličnejši predmeti, kot na primer vrček, sodček, buča, storž, kamen z Viševnika ter celo nojevo jajce in kokosov oreh. Tudi letos so ob nedeljah škocjanski skavti postavili žive jaslice, v naravni velikosti so bile tudi jaslice iz slame in tekstila.

Miniature s čudovito dekoracijo

Mnoge so ostale iz prejšnjih let in na tiste jaslice, častitljive starosti (150-letne izrezljane in 100-letne papirnate, last nekdanjega škocjanskega župnika Janeza Jereba), do vaščani še posebej ponosni. Pred domačo hišo je Marko Šavli spet postavil božično vasico; kot lani so bile na ogled makete okoliških cerkva. Nujno pa moram omeniti dve zanimivi novi pridobitvi: jaslice iz mangovca, ki so bile pripeljane iz Kenije, ter majhne iz alabastra, izdelane v Peruu.

Iz tekstila

Tudi letos je bilo največ razstavljenih v sušilnici sadja in stari Petelinovi hiši, sicer smo jih našli pod kozolci, v skednjih, kapelicah, hlevu in svinjaku, črni kuhinji, kašči, stari vinski kleti, na prostem v vaškem središču, na vodnjaku, nad skladovnico drv, pod trto, v drevesnem deblu in še marsikje. Na spletu sem zasledila, da je italijanski Gradež (Grado) letos menda presegel lansko rekordno število jaslic – 200. Čeprav jih pri nas – po besedah Marka Šavlija – niti več ne štejejo, ampak sta na prvem mestu videz in sporočilnost, bi bilo zanimivo, da bi jih enako število v prihodnje razstavili tudi mi – tako bi namreč presegli število vaščanov. Število prebivalcev starega dela vasi, kjer razstava poteka, pa je bilo letos že skoraj doseženo.

Zdenka Zabukovec

TEPEŽNI DAN NA GRADEŽU

Na tepežni dan, 28. decembra, se je deset gradeških otrok zelo razveselilo svoje »posebne naloge«. Imeli so možnost, da malo našeškajo svoje starše in druge odrasle sorodnike in vaščane. Društvo za ohranjanje dediščine Gradež, ki si prizadeva za ohranjanje in obujanje različnih starih šeg in navad, je namreč poskrbelo tudi za ta dogodek. Marko Šavli je pripravil leskove šibe ter zbral dečke in deklice; ti so se nato sprehodili po vasi. Kjer so jim odprli vrata, so zapeli pesmico in nadaljnemu tepežkanju so se lahko izognili, ko so segli v žep po nekaj drobiža ali pohiteli po sladkarije, saj so jim tepežkarji nazorno nastavljali torbe. Nekateri vaščani in vaščanke so bili presenečeni, vendar so se jim potrpežljivo predali, saj udarci nežnih otroških ročic seveda niso boleli. Ko so svoje poslanstvo končali, so se pred sušilnico posladkali s ptički iz testa, ki jih je posebej zanje spekla Meta Klančar, ter s čajem, za katerega je poskrbela Majda Jakob. Ko so si razdelili še vse darove, so se zadovoljni vrnili domov. Šibe so seveda morale varno ostati v sušilnici.

Kaj pa različni viri pravijo o tej šegi?

Tepežni dan je bil čas, ko so oblast prevzeli otroci in se vsaj enkrat na leto maščevali odraslim za prejete udarce, piše Niko Kuret v knjigi Praznično leto Slovencev. V času naših dedkov in babic je bilo tepežkanje še živo, a že takrat, po Kuretovem mnenju, v precej spremenjeni obliki. Šega ima namreč poganske korenine in so jo po Slovenskem različno imenovali (Goriška in Beneška Slovenija menda te šege ne poznata), na ta dan pa palic niso zavihteli prednostno otroci, ampak fantje in možje. Udarci so padali po dekletih in mladih ženah, menda celo do velikih in bolečih marog in modric. Šiba življenja je imela namreč v poganskem svetu prav posebno mesto, trdi etnologinja dr. Mateja Habinc s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Zelena veja, ki v sebi še skriva življenjske sokove, je bila znamenje življenja, zato so ljudje z njo udrihali po zemlji, da bi jim dobro rodila. Tepežkanje je predstavljalo blagoslov in življenjsko moč, ki jo hrani rastlina. Tako naj bi z narave prehajala na vsakega človeka, ki se ga šiba dotakne. Šega je pomenila voščilo zdravja in dolgega življenja. Starejšim je obljubljala zdravje, dekletom dobro možitev in rodnost, šiba je švrknila tudi

po samicah domačih živali in celo po deblih sadnega drevja, da bi naslednje leto dobro rodilo.

Pogansko šego je nato »posvojila« Cerkev in mu dala krščansko-etični smisel. Najstarejša omemba tepežkanja naj bi bila iz 8. stoletja v Nemčiji, v 11. stoletju pa je bil 28. decembra uveden god nedolžnih otrok. Kralj Herod se je namreč zbal za svoj položaj, ko je slišal, da se je rodil nov judovski kralj Jezus. Ker ni imel natančnih podatkov, je dal pobiti vse fantke do dveh let starosti. Jezusova družina je zbežala v Egipt in se v Nazaret vrnila šele po Herodovi smrti.

Po Kuretovem pričevanju pa so nedolžni otročiči povezani z bajeslovnim bitjem Pehtro, ki je po zimskem kresu pod nebom vodila nepregledno množico otroških duš. Po krščanskem pojmovanju naj bi bile torej v sprevedu duše nekrščenih otrok in otrok, ki so jih pobili Herodovi vojaki. Sčasoma je tako ostal le obhod otrok, ki šeškajo odrasle, saj se je šiba iz prvotno fantovskih rok prenesla v otroške. K nastanku te pravice naj bi prispevala tudi institucija deškega škofa. V času srednjeveških samostanskih šol so dijaki iz svojih vrst namreč izvolili škofa in ta je enkrat v letu poskrbel za obrnjen šolski red, tako da so lahko dijaki svojim učiteljem pokazali, kako boli, ko jih s palico ali šibo dobiš po prstih ali drugem delu telesa.

Seveda je bilo otrokom v starih časih v posebno veselje, če so lahko simbolično ošvrknili svoje starše. Tepežkarjem se ne bi smel nihče izogniti – če jim nisi odprl vrat, naj bi imel vse leto nesrečo. Za tepežkanje naj bi se uporabljale zimzelene rastline ali šibe z drevja, ki spomladi hitro ozeleni, torej leskove, vrbove, brezove, smrekove ali brinove.

V sedanjem času se je odnos do tega običaja tudi zaradi drugačnega razumevanja in odnosa do fizičnega nasilja (ki je pravzaprav nesprejemljivo)

Ena žrtev ...

Pa druga ...

Zaslužena malica

in zaradi spoštljivosti do starejših spremenil in marsikje izumrl. Ker pa je nabiranje darov tudi za današnje otroke privlačno, se morda tudi zato ponekod ta tradicija vrača. Vendar, kot ugotavlja etnologinja, organizacijo tepežkanja prevzemajo predvsem šole, društva in podobne ustanove. Vsekakor danes tepežkanje ni več namenjeno prošnji za rodovitnost ter zaščito pred zlimi silami, ampak gre predvsem za prikaz stare šege in dediščine kraja.

Zdenka Zabukovec

V ROBU JE PRED SVETIMI TREMI KRALJI ZADIŠALO PO POPRTNIKIH

V nedeljo, 5. januarja 2014, so gospodinjice prinesle pokazat svoje poprtnike na razstavo v Rob. V centru Parnas je bilo razstavljenih 41 poprtnikov 40 gospodinj (obeh spolov) iz velikolaškega konca, Roba z okolico, Gradeža, pa tudi iz sosednjih občin – Dobropolja, Ribnice, Ivančne Gorice, Škofljice, Cerknice. Zvečer so sodelujoči poprtnike odnesli domov in jih razrezali v družinskem krogu ali pa jih podarili za pokušino na razstavi jaslic na Gradežu oz. za starejše ljudi iz okolice Roba.

Po jutranji maši v Robu so na razstavo prišli prvi obiskovalci, gospod župnik Dobrovoljc je božične kruhe blagoslovil, robarski koledniki pa so zapeli in vsem zaželeli vso srečo v novem letu. Vsak poprtnik je bil nekaj posebnega – eni so bili pečeni v modelu, drugi kot hlebci, razlikovali so se po obliki, velikosti, sporočilu okrasov, vsi pa so bili pripravljani nadvse skrbno. Gospodinjice iz Roba, Velikih Lašč in s Turjaka večinoma oblikujejo okraske iz istega testa kot hleb, nekateri poprtniki iz Suhe krajine, Strug in Dobropolja pa so imeli okrasje izdelano iz piškotnega, pa tudi rezančnega testa. Posebno mesto na razstavi sta dobila zmagovalni poprtnik z dobropoljske državne razstave poprtnikov in brezglutenski poprtnik – spečen brez pšenične moke, jajc in maščobe. Ob njem sta bila zanimiv napis Sporočilo je pomembnejše od sestavin ter nova knjiga Suzane Kranjec Življenje brez glutena, ki smo jo v oktobru izdali v Parnasu. Pozornost pri obiskovalcih so vzbujale tudi različne ptičke iz testa, še zlasti dvoglave ptice iz piškotnega testa, ki jih Jože Zupančič iz Kriške vasi (občina Ivančna Gorica) peče po materinem izročilu. Ljubiteljski raziskovalec zgodovine Polde Sever povezuje motive s predkrščanskih izročilom naših prednikov in v motiviki obrednega kruha poprtnika (oz. popotnika) išče globlje korenine ljudskega spomina. O poprtnikih in njegovih posebnostih je bilo v sliki in besedi mogoče več izvedeti na razstavnih panojih.

Za celodnevno dežurstvo na razstavi so skrbele članice Študijskega krožka Parnas, obiskovalci so z veseljem pokušali poprtnik in ptičke, ki sta jih napekli Nevenka in Majda, klepetali so ob čaju in si ogledali dokumentarni film Poprtnik v velikolaških krajih in Dobropolju. Otroci so uživali v koticu Oblikuj svojega ptička, kjer so iz gnetljivih materialov lahko izdelali različne oblike ptičkov pa tudi druge okraske.

Ob razstavi poprtnikov se vedno izmenjujejo številne zgodbe, recepti, izkušnje ... Veseli smo vseh: mladih, ki se prvič opogumijo in razstavijo svoj praznični kruh, pa gospodinjice (obeh spolov), ki razstavijo svoj poprtnik vsako leto. Nekatere so postale že prave promotorke in prenašalke znanj na svoje sorodnike, sosede, prijatelje. Sodelujoči so povedali, da so svoje znanje pridobili v družinskem krogu, drugi na delavnici priprave poprtnikov v Robu, pomagali so si z novim dokumentarnim filmom, Nevenkinim receptom v članku iz Odprte kuhinje v Nedelu, pa z videoposnetkom na Youtube, ki ga je posnel Miha Brkinjač na zadnji Parnasovi delavnici. Vse te promocijske akcije dosegajo svoj namen, saj vse več gospodinj peče poprtnike.

Za prenos znanja priprave poprtnika na nove rodove se torej (zaenkrat) ni bati, za to zavestno skrbi skupina gospodinj iz Velikih Lašč in Dobropolja, ki je v Register nesnovne dediščine Slovenije vpisana kot nosilec dediščine. V neformalno skupino, ki jo zastopa Majda Tekavec iz Roba, se je ob razstavi na novo vpisalo še 6 gospodinj iz velikolaških krajev in Dobropolja (skupaj je vpisanih že 70 gospodinj, če pa prištejemo še nosilke dediščine iz ostalih občin, za katere imamo podatke, pa kar 103 gospodinj). Del razstave (panoji, vzorec zanimivih poprtnikov ter ptiček) si je v centru Parnas mogoče ogledati še do konca meseca januarja.

Razstavo smo pripravili kot zaključni dogodek dogajanja v povezavi s poprtniki, ki so bili v maju 2013 vpisani v Register nesnovne dediščine Slovenije. Po lanskoletni razstavi, ki so jo pripravile članice DPŽ Velike Lašče v občinskem središču, se je letos ponovno vrnila v Rob. Oblikovale so jo Anja Podobnik, Martina Tekavec in Metka Starič iz Zavoda Parnas ob sodelovanju številnih gospodinj, ki so

svoje čudovite izdelke prinesle za en dan na ogled. Zahvaljujemo se DPŽ Dobropolje Struge, Zdenki Škrabec in KUD Rob, ki so nam priskočili na pomoč pri opremitvi prostora. Tudi Občina Velike Lašče v sklopu kulturnih in društvenih razpisov vsako leto podpre Parnasove projekte, povezane s promocijo žive kulturne dediščine v Robu.

Pa še to. Kar nekaj gospodinj je svoje poprtnike podarilo za pokušino, zato smo jih razrezali in podarili starejšim ljudem iz Roba in okolice, ki živijo sami in si poprtnika več ne spečejo. Zaželeli smo jim sreče in zdravja v novem letu prav na tretji božični dan – praznik svetih treh kraljev. To pa je tudi poslanstvo poprtnika, kajne?

Metka Starič, Zavod Parnas
Foto: Irena Drobnič, Metka Starič

Za ohranjanje šeg in navad se nam ni bati

KO OTROCI UČIJO STARŠE, KAKO SE PEČE POPRTNIK

Veselj in volji ter žaru v očeh tistih osnovnošolcev, ki so že v mesecu novembru domov prihiteli z obvestilom, da bo v šoli potekala delavnica peke poprtnikov, je bi prvi povod snemanja filma o poprtnikih. Z navdušenjem so pričakovali tisti četrtek popoldan, pa ne toliko zaradi kamere, ampak zaradi vzdušja, ki ga med pripravo pod budnim očesom in potrpežljivostjo spremlja in vodi gospa Milka Debeljak. Razlagam, kako je bilo spet veselo in prijetno, kar ni bilo konca.

Le nekaj dni zatem spet prihitijo s pomembno novico: »Poprtnike bomo pekli, da jih pokažemo na državni razstavi!« Težko pričakovani dan je končno prišel in vidno zadovoljni s svojim delom, ki je tako kot večkrat prej potekal v šolski avli, smo čakali, kako se bodo »odrezali« njihovi poprtniki. Razstava poprtnikov je bila v Jakličevem domu na Vidmu. Ob tem je potekala tudi prireditev, med katero so bila podeljena priznanja. Ocenjevalna komisija (dr. Janez Bogataj,

dr. Janez Kuhar in Vanja Damjanič) je med 45 razstavljenimi poprtniki podelila eno zlato, 25 srebrnih in 18 bronastih priznanj. Posebej je bilo pohvaljeno, da so priznanja dobili tudi naši otroci, kar kaže na to, da starejši navdušujejo in učijo tudi mlado generacijo.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo Milki Debeljak za vso voljo, potrpežljivost in srčnost, ki spremljajo njeno delo z našimi otroki. Koliko zanimivih zgodb o tem, kaj je nekoč pomenil poprtnik in kakšne obrede so imeli v družinah v teh praznikih, znajo prav zaradi gospe Milke povedati otroci in pri letošnji peki poprtnika doma je bilo večkrat slišati: »Veš, mami, Milka pravi, da so včasih ...«, ali pa: »Ne, to se ne dela tako. Milka je rekla, da se ptički in kitke delajo drugače ...«

Ponosne mame izvrstnih mladih pekov poprtnikov

100. OBLETNICA IZBRUHA PRVE SVETOVNE VOJNE

Obletnice, posebno okrogle, so priložnost, da obujamo pomembne dogodke iz preteklosti, priključimo spomine in pobrskamo po naših predalih, skrinjah, na podstrešju, kjer se skriva še veliko 'neodkritih' razglednic, fotografij in drugih predmetov, ki so tako ali drugače povezani s temi dogodki.

Letos mineva sto let od pričetka prve svetovne vojne. Čeprav so bili naši kraji zunaj bojišč, se je kljub temu vojna globoka zarezala v vsakdanje življenje prebivalstva. Naši ljudje so odhajali na fronto, razvoj na gospodarskem in drugem področju je zastal, saj je bilo precej sredstev preusmerjenih na bojišča, doma so ostale ženske in otroci.

Morda so se ohranile fotografije ali drobni spomini tudi v vaši družini. Vsakega drobca bomo veselili. Zbrano gradivo bomo predstavili ob koncu leta na priložnostni razstavi, delčke pa tudi v občinskem glasilu.

Vabljeni k sodelovanju!

Razglednica je iz zapuščine Jožeta Jakšeta (1928–2010) iz Malih Lašč. Poslal jo je njegov stric Jože Jakše iz Ponikev svoji sestri na Dunaj, kjer je bila kostanjarka. Na fotografiji je Jože s svojimi sovojaki v Galiciji. Sedi pri šotoru, četrti z leve v prvi vrsti. (Hrani Barbara Pečnik.)

Barbara Pečnik, JZ Trubarjevi kraji

Rokodelski center Ribnica razpisuje

TEČAJ RESTAVRATORSTVA IN KONSERVATORSTVA

Tečaj v obsegu 6 ur bo potekal enkrat tedensko po 2 uri, ob četrkih od 17.00 do 19.00. Prvo srečanje bo v četrtek, **20. februarja**.

Na tečaju boste spoznali tehnike izdelave in materiale od 15. do 20. stoletja dalje, kako se restavrira pohištvo in drugi leseni predmeti, kakšni so bili pohištenni slogi skozi čas, kako se konservira les, na koncu pa se boste seznanili še s pozlatarstvom.

Cena tečaja je **30 evrov**.

Udeleženci lahko na tečaj prinesete lesene predmete, kjer bodo strokovno ocenjeni in seznanjeni s postopki restavriranja.

Prijave sprejemamo do **14. februarja** po telefonu 01 8361 104 ali po elektronski pošti info@rokodelskicenter-ribnica.si.

Lepo vabljeni tudi k spremljanju dogajanja na naši spletni strani www.rokodelskicenter-ribnica.si ali na profilu Facebook Rc Ribnica.

NOVOLETNI SPREJEM

V ponedeljek, 23. decembra, smo se predstavniki društev in lokalnih odborov kar v velikem številu odzvali vabilu župana občine Velike Lašče Antona Zakrajška in se udeležili prednovoletnega srečanja predstavnikov društev, zavodov in lokalnih organov.

Uvod v večer so najprej kulturno obarvali učenci glasbene šole Velike Lašče. Nato je župan prisotne seznanil z dosežki v iztekajočem se letu, omenil težave zaradi slabe gospodarske situacije, zahvalil pa se je tudi vsem, ki so se v tem letu na kakršen koli način trudili za dobro v občini. Zbrane je nagovorila tudi podžupanja Tatjana Devjak in izrazila optimizem glede reševanja problemov v naslednje letu...

Večer se je zaključil ob prijazni pogostitvi ter prijetnem pogovoru in ugibanjih, kaj nam prinaša leto, ki prihaja.

Tekst in foto: Srečo Knafelc

MIKLAVŽEVANJE

Članice DPŽ in člani folklorne skupine smo se zbrali na Miklavžev večer 6. decembra pri Škrabcu v Robu. Letos je bilo to že tretjič in obdržali bomo to prijazno navado, kajti obišče nas sv. Miklavž in nikoli ne pride praznih rok. Darilca so bolj skromna, pa smo jih bili kljub temu veseli. V spremstvu je imel tudi angela in parkeljna z velikimi burklami. Pravi strah in trepet, pa čeprav smo vsi odrasli. Kot vemo, da nevsječnosti pridejo najraje takrat, ko jih je najmanj treba, je tudi sv. Miklavža doletelo nekaj takega; veter mu je

odpihnil pokrivalo in padlo mu je ravno v lužo. Ob tej drobni nezgodi smo se vsi nasmejali. Vsi, ki boste gledali slike, da boste vedeli, zakaj je bil sv. Miklavž videti kot kapucinar.

Milka Debeljak
Foto: Zdenka Škrabec

NAŠA ENERGIJA POVEZUJE

jih obdarile s skromnimi darili in jim zaželele zdravo in vse lepo v novem letu 2014.

Milka Debeljak
Foto: Zdenka Škrabec

Vodstvo bencinskega servisa Rašica se je odločilo, da letos svoj vsakoletni donatorski prispevek podari našemu društvu, DPŽ Velike Lašče. Bile smo prijetno presenečene, zato se za nakazani znesek lepo zahvaljujemo. Odločile smo se, da obiščemo tri naše članice, ki zaradi boleznih ne morejo več aktivno sodelovati v društvu. Zadnje nedeljo v decembru smo jih obiskale,

ČEBELARJI SO BILI ZELO MARLJIVI

Čebelarstvo društvo Velike Lašče je v soboto, 11. januarja, izvedlo vsakoletni občni zbor. Tokrat so se člani ob 16. uri zbrali v gostilni Pri Kropcu na Mali Slevici. Zbrane čebelarje je najprej nagovoril predsednik Brane Borštnik, nato pa je izvoljeno delovno predsedstvo začelo z delom. Vesela in spodbudna novica je, da je bilo v društvo sprejetih novih 13 članov, kar samo za sebe govori o dobrem delu v društvu.

Poročilo predsednika o delu je bilo zelo izčrpno, saj so se v letu 2013 dogajale aktivnosti ob stoletnici društva, o njih pa so bile izrečene mnoge pohvale, tudi s strani sorodnih društev ... Seveda je bilo tudi veliko strokovnih aktivnosti in izobraževanj, vrhunec leta pa je bila obilna "žetev" medu. Poročilo predsednika in tudi vsa druga poročila so bila soglasno potrjena, izvoljeno je

bilo vodstvo društva in izbrani delegati za občne zборе ČZS, Združenja kočevski gozdni med in Zveze Petra Pavla Glavarja.

Podeljena so bila tudi odlikovanja Antona Janša III stopnje in sicer Tomažu Maroltu, Alojzu Maroltu, Alojzu Škulju, Gabrijelu Levstiku, Janezu Lovšinu in Jožetu Mikliču.

Poleg tega so bila podeljena še priznanja za zaslužne člane društva, predsednik pa se je tudi zahvalil vsem, ki so pomagali društvu s prispevki, še posebej pa županu občine Velike Lašče. Ta je v svojem nagovoru povedal, da je čebelarstvo društvo eno najaktivnejših v občini in kot tako vzgled za učinkovito in uspešno delovanje.

Zbor se je zaključil s pogostitvijo in prijateljskim druženjem, film

Levstikovo »bučelstvo« pa si bomo člani ogledali na enem od naslednjih delovnih srečanj.

Samo en dan po našem občnem zboru pa smo se poslovili od dolgoletnega člana Alojza Tomšiča, ki ni bil samo dober čebelar, ampak tudi človek velikega srca!

Tekst in foto: Srečo Knafelc

ZARJA SPOMINOV

Prednovoletno srečanje

Društvo za ohranjanje izročil NOB in osamosvojitve Velike Lašče je 3. decembra 2013 ob 17. uri v prostorih Levstikovega doma organiziralo »Prednovoletno srečanje« za svoje člane.

Srečanje in program ter kulturni del je vodil Srečo Knafelc.

Program prireditve je pripravila Zarja spominov in povabila na srečanje Milana Gorjanca, člana predsedstva Združenja borcev Slovenije. V svojem govoru je spregovoril predvsem o pomenu borbe izpred 70 let in vsebino ponazoril tudi z diapozitivni.

Marko Kožar, član društva Zarje spominov Velike Lašče pa je za svoj govor pripravil gradivo iz zgodovine:

- Razdeljenost Slovencev
- Prva svetovna vojna in njene posledice
- Mi od vojne do vojne
- 3. december 1943 v Velikih Laščah
- Sprava

Počastitev članov društva Zarje spominov, ki so v letu 2013 praznovali 70., 75., 80., 85., 90., in 95 let, pa je pozdravil in nagovoril Janko Grebenc.

Za zaključek srečanja je poskrbel harmonikar partizanskih pesmi in priložnostni pevski zbor večera, sledilo mu je petje vseh navzočih.

Za zaključek večera je poskrbela »GOSTILNA PRI TROJICI«, ta je povabila navzoče na prigrizek in kozarček, da smo si nazdravili v novo leto.

Jože Škulj

Foto: Srečo Knafelc, Jože Škulj

Društvo upokojencev Velike Lašče PREDNOVOLETNO DRUŽENJE 2013

Kakor vsako leto smo tudi letos v decembru organizirali prednovoletno druženje članov Društva upokojencev. Da smo tudi starejši ljudje potrebni zabave, seveda med sebi enakimi, se je pokazalo prav ta dan. S plesom, petjem in prijetnim pogovorom so urice kar hitro minevale. Ker pa je ta čas tudi čas obiska Dedka Mraza, nas ta ni pozabil in obiskal nas je z darili. Seveda nas je obdaroval, nam zaželel veliko zdravja in da se vidimo spet prihodnje leto.

Dne 15. februarja 2014 pa vas vabimo na naš OBČNI ZBOR, ki bo ob 10. uri v avli Osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah.

Ob tej priliki se moram zahvaliti sponzorjem Dedka Mraza, in sicer:

Trgovini TUŠ, Dobropolje - Videm; Mladinski knjigi – Modri salon, Ljubljana; Kmetijski zadrugi Velike Lašče; Avtohiši ZALAR, Male Lašče; TRGOUP, Velike Lašče; trgovini MIX, Ponikve; trgovini PONI, Velike Lašče; piceriji ADAM, Ponikve; piceriji ROK, Velike Lašče; piceriji ROZIKA, Turjak; gostišču BRDAVS, Dobropolje - Videm; prevozniku NERED, Ljubljana; Mizarstvu TEKAVČIČ, V. Lašče; gostilni BRLOGAR, Male Lašče; Pogrebniemu zavodu Marko Zakrajšek, Srobotnik; ZVONETU CENTI, Turjak; LEKARNI Ljubljana v Velikih Laščah; DSI LINZ, Avstrija; Kočevskemu tisku KVM GRAFIKA in družinam Stanke Ivanc, Oblak, Majde Gradišar, Trotovšek.

Še enkrat v imenu vseh obdarjencev: HVALA.

Vidimo se v soboto, 15., februarja, tega leta.

M. Trotovšek

SPREMENJENA SOCIALNA ZAKONODAJA

(Povzetek sprememb je pripravila Zveza društev upokojencev Slovenije – vir: spletna stran ZDUS)

14. 1. 2014

S 1. januarjem so stopile v veljavo spremembe in dopolnitve Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter spremembe in dopolnitve Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

V nadaljevanju so navedene ključne spremembe obeh zakonov, ki zlasti zadevajo starejše.

* Spremembe, ki se nanašajo na **upoštevanje prihodkov in premoženja**

Upošteval se bo bolj realen materialni položaj vlagatelja kot doslej, ko so se upoštevali podatki iz dohodninske odločbe za preteklo ali celo predpreteklo leto.

Denarna socialna pomoč

Širi se krog upravičencev do denarne socialne pomoči, obenem pa se zvišuje znesek premoženja, ki se ne upošteva za pridobitev denarne socialne pomoči:

kot premoženje se ne upoštevajo prihranki: za samsko osebo v višini treh minimalnih dohodkov (do sedaj: 795,66 EUR; sedaj 500 EUR);

za družino v višini treh minimalnih dohodkov družine, vendar največ 2.500 EUR (sedaj 1.500 EUR).

Kar zadeva dedovanje – vračati ni potrebno denarne socialne pomoči in izredne denarne socialne pomoči, ki jo je oseba prejela za 12 mesecev ali manj; če jo je prejela za več kot 12 mesecev, pa se dedovanje omeji tako, da se od prejete pomoči najprej odšteje 12 najvišjih mesečnih zneskov, nato pa še 1/3 od preostalih mesečnih zneskov prejete pomoči.

Varstveni dodatek

Kot premoženje se po novem za pridobitev varstvenega dodatka ne bo upoštevalo premoženje oziroma denarna sredstva samske osebe v višini do 2500 evrov (do sedaj: 795,66 EUR) oziroma družine do 3500 EUR (do sedaj: dve odrasli osebi: 1.194 EUR).

Upokojencem pod 63 leti (ženske) oz. 65 leti (moški) bo omogočen dostop do invalidskih komisij ZPIZ za pridobitev mnenja o nezmožnosti za delo. (Če imajo status invalida I. kategorije ali so invalidsko upokojeni, mnenja ne potrebujejo, ampak se štejejo kot trajno nezmožni za delo že na podlagi zakona.)

Ker se je veliko posameznikov odločilo za odpoved varstvenega dodatka zaradi zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine, se po novi ureditvi omejitev dedovanja premoženja osebe, ki je prejela varstveni dodatek, lahko omeji samo do višine 2/3 vrednosti prejete pomoči.

Odpravlja se diskriminacija med upravičenci do varstvenega dodatka (skupaj dohodek 458,83 evrov, ki je tudi meja za upravičenost do VD) in osebami, ki so npr. upokojene in prejemajo pokojnino v enaki višini in do varstvenega dodatka niso upravičene (ker s pokojnino presegajo mejo

za VD), saj so ravno te osebe, glede na veljavne določbe ZSVarPre, lahko bile upravičene do izredne denarne socialne pomoči tudi npr. za popravilo strehe, ogrevanje, plačilo položnic, medtem ko so bili lahko upravičenci do varstvenega dodatka z enakimi dohodki kot omenjene upokojene osebe upravičeni do izredne denarne socialne pomoči samo za plačilo stroškov zaradi naravne nesreče, poplav in podobno.

Pri plačilih socialno varstvenih storitev in družinskem pomočniku naj bi se po novem upošteval samo dohodek zadnjih treh mesecev (ne več celega leta). Do sedaj so se tudi pri teh dveh pravicah upoštevali dohodki iz preteklega leta, kar ni odražalo trenutnega materialnega položaja upravičenca.

NOVO

Med socialno varstvene prejeme oz. kot posebni obliki izredne denarne socialne pomoči, o katerih bo po novem odločal Center za socialno delo, prehajata tudi dosedanja pravici iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, in sicer **pravici do pogrebnine in posmrtnine**. To ne bosta več univerzalni pravici, pač pa bosta vezani na upravičenost do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka ali na dohodkovni položaj posameznika:

- enkratna izredna denarna socialna pomoč zaradi smrti družinskega člana kot ena pomoč za vso družino v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člana ZSVarPre (do sedaj: 265,22 EUR); meja za upravičenost do enkratne izredne denarne socialne pomoči zaradi smrti družinskega člana (če oseba ni upravičenec do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka) za samsko osebo trenutno znaša 458,83 EUR, za dve odrasli osebi brez otrok 591,44 EUR, za dve odrasli osebi z enim otrokom pa 803,61 EUR;
- izredna denarna socialna pomoč kot pomoč pri kritju stroškov pogreba v višini dvakratnika osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člana ZSVarPre (trenutno 530,44 evrov); do te pravice bodo upravičeni družinski člani umrlega oziroma kdor je poskrbel za pogreb, če je prejemnik DSP ali varstvenega dodatka; sicer pa, če njegov dohodek oziroma skupni lastni dohodek družine ni presegal višine 606 evrov za samsko osebo oziroma 909 evrov za družino.

Ta dva prejema **ne bosta podvržena omejitvi pri dedovanju!**

Napisala: Branka Kastelic

KAJ MORAMO VEDETI V ZVEZI Z DAVKOM NA NEPREMIČNINE

(Povzetek je pripravila Zveza društev upokojencev Slovenije – vir: spletna stran ZDUS)

13.01.2014

S 1. januarjem 2014 je stopil v veljavo **Zakon o davku na nepremičnine**. Geodetska uprava bo do 1. februarja posredovala vsem lastnikom nepremičnin obvestila s podatki o nepremičninah, posplošeni tržni vrednosti, davčnih stopnjah in na podlagi tega informativno izračunanem davku na nepremičnine.

Pomembni datumi do izdaje odločb o odmeri davka na nepremičnine

• 1. 2. 2014

Geodetska uprava RS izda obvestila o podatkih o nepremičninah s pripisanim informativnim izračunom davka

• do 31. 3. 2014

Lastniki nepremičnin lahko spreminjajo podatke pri nepremičninah, ki ne odražajo dejanskega stanja

• 1. 4. 2014

Presečni datum za podatke, ki jih Geodetska uprava posreduje Davčni upravi, ta pa jih uporabi za izračun davka in izdajo odločb o odmeri davka na nepremičnine

Lastniki nepremičnin, stanovanjskih in drugih bodo lahko popravljali podatke v registru nepremičnin torej še do 31. 3. 2014, saj je zakonodajalec za prvo davčno leto s prehodnimi določbami zakona, kot presečni datum za vse podatke, določil 1. april. Lastniki morajo preveriti pravilnost vpisanih podatkov pri njihovih nepremičninah in v kolikor le-ti ne odražajo dejanskega stanja, podatke spremeniti. V ta namen je na spletni strani GURS objavljeno navodilo, kako je možno spreminjati podatke o nepremičnini v registru nepremičnin. Te podatke je možno spreminjati s spletno aplikacijo Spreminjanje podatkov registra nepremičnin. Za vstop v aplikacijo potrebujete kodo. Koda je bila navedena na obvestilu o poskusno izračunani vrednosti nepremičnin, ki ste ga prejeli v letu 2010. Če kode nimate več, jo lahko pridobite na najbližji geodetski upravi na način, da posredujete EMŠO lastnika. V spletni aplikaciji je tudi možnost izpisa podatkov o nepremičninah v lasti posameznega lastnika.

Podatke je možno popraviti tudi **preko vprašalnikov registra nepremičnin**, ki jih najdete na portalu prostor, register nepremičnin, zavihek spreminjanje podatkov. Ta tem naslovu so objavljena tudi navodila za izpolnjevanje obrazcev. Vprašalnike registra nepremičnin je možno dobiti tudi **na najbližji geodetski upravi**.

Podatke lahko popravite tudi na najbližji geodetski upravi. Ker je pričakovati veliko gnečo v geodetskih pisarnah, so z GURS-a sporočili, da bodo zato uvedli poseben sistem naročanja, tako, da si bodo stranke rezervirale čas, kdaj bodo prišle urejati podatke in v katero pisarno.

Podatke o nepremičninah je mogoče uskladiti z dejanskim stanjem že sedaj. Nujno pa morajo lastniki podatke uskladiti z dejanskim stanjem po prejemu obvestil o podatkih o nepremičninah s pripisanim informativnim izračunom davka.

Poleg podatkov, ki se že vodijo v registru nepremičnin in služijo za izračun posplošene tržne vrednosti, bo GURS uprava pridobila in k nepremičninam pripisala še druge podatke, ki jih predpisuje novi zakon in služijo k določitvi davčne stopnje za posamezno nepremičnino. Med te podatke spadajo tudi podatki za znižanje davčne stopnje (za 50 %) za davčne zavezance, ki so bili na dan 1. januarja leta, za katero se davek odmerja upravičeni do prejemanja denarne socialne pomoči ali do varstvenega dodatka. Pravico do znižanja davka ugotovi davčni organ po uradni dolžnosti.

Za zavezance – invalidnim osebam, ki se gibljejo s pomočjo invalidskega vozička oziroma zavezancem, ki živijo v skupnem gospodinjstvu z invalidno osebo, ki se giblje s pomočjo invalidskega vozička, se davek na stanovanjsko nepremičnino, ki jo imajo v lasti in v kateri imajo prijavljeno stalno prebivališče, zniža za 30 %. Pravico do znižanja davka ugotovi davčni urad na podlagi predložene odločbe Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije o pravici do medicinsko tehnične pripomočka, ki ga **zavezanec mora sam predložiti davčni upravi najkasneje do 15. februarja leta, za katero se davek odmerja.**

Napisala: Branka Kastelic

UPRIZORILI SMO ŽIVE JASLICE

Jeseni smo se v mladinski skupini župnije Velike Lašče odločili, da uprizorimo žive jaslce. Začeli smo z načrtovanjem: pripravili smo sceno, sestavili kostume, razdelili vloge in začeli z vajo. Zares se je začelo deset dni pred božičnim večerom, ko smo prvič postavili celotno sceno, se preoblekli v kostume in posneli žive jaslce. Kljub večkratnim ponovitvam in veliko smeha smo jih posneli in naložili na Youtube, kjer si jih lahko ogledate. Scena je bila dokončno pripravljena 24. 12., slama je bila v jaslih, zavese na oknih Betlehema, na župnišču pa je visela zvezda repatica. Ovce so se privajale na svoj začasni pašnik, osliček je bil priden in miren.

Ko smo se pred prvo uprizoritvijo zbrali, je bil potreben le še pogum, kostumi, ozvočenje in osvetlitev. Pol ure pred polnočjo je bilo vse tam, kjer mora biti, igralci pa pripravljani v župnišču. Ko je otroški pevski zbor pod vodstvom Lidije Čop in spremljavi Blaža Podobnika odpel prvo pesem, se je začelo. Najprej je Marijo obiskal Angel, potem Marija Elizabeto, nato smo slišali ukaz cesarja o popisu, ki ga je Jožef sporočil Mariji. Jožef se je z Marijo odpravil v Betlehem, kjer zanj ni bilo prostora, in našel hlevček. Med pesmijo Glej zvezdice božje smo lahko videli skrivnost Jezusovega prihoda na svet, v revnem mrzlem hlevčku se je rodil mogočni Bog. Prišli so se mu pokloniti angeli, pastirji in kralji, ti so nato v sprevodu z župnikom odšli v cerkev in do jaslic spremljali novorojenega Odrešenika. Tu se zgodba še ne konča, pridni prostovoljci so hitro pripravili tehniko in klopi.

Naslednja uprizoritev je sledila jutraj. Tokrat je bilo vse lažje. Videli smo, kako gre in na kaj naj bomo pozorni. Jutranji pogled v

MARTIN ŠILC IN RESNICA O HUJŠANJU

Pozdravljen, Martin. Na družabnem omrežju Facebook sem zasledil tvojo zgodbo o tem, kako si v razmeroma kratkem času shujšal, zato me zanima, ali bi mi povedal svojo zgodbo o tem.

Res je. Pred dobrim letom sem se odločil, da obiščem enega od fitness centrov v svoji okolici. Glede na to, da prihajam iz Dvorske vasi pri Velikih Laščah, kjer v bližnji okolici ni tovrstnih vadbenih prostorov, sem se odločil, da obiščem KettleGym Grosuplje, kjer izvajajo vodene funkcionalne vadbe. Takšna vrsta vadbe mi bolj ustreza, saj si pod nadzorom trenerja in hkrati v skupini z drugimi udeleženci, zato posledično več »iztisneš« iz sebe, kot pa če bi to počel individualno v fitnessu.

Torej si od takrat pa do danes shujšal 23 kg, če sem prav zasledil.

Najprej sem vadbo obiskoval samo en mesec in naredil napako, ki jo naredi velika večina, ko prehitro obupa. Potem sem čez dva meseca zopet začel in vztrajal dlje in v tistih treh mesecih izgubil skoraj 20 kilogramov svoje telesne mase. Seveda sem s tem, ko so se pokazali rezultati, pridobil na samozavesti, predvsem pa sem dobil veselje do tega, da sedaj redno obiskujem vadbe. Če sem iskren, je za rezultat najbolj zaslužen moj trmast značaj oziroma volja, brez katere ti tudi najboljša vadba ali trener ne pomagata. Zaslužni pa so tudi trenerji, ki so mojo voljo s pridom izkoristili in mi pomagali priti do zastavljenega cilja.

Zanima me, ali si spremenil tudi prehrano, saj naj bi bila ta najbolj pomembna pri tovrstnih spremembah.

Prehrane nisem spreminjal, razen tega, da sem po vadbah zaužil proteinske napitke, ker časovno nisem uspel zaužiti hrane, ki je po vadbi nujno potrebna. Želel sem videti, kakšna sprememba bo

nebo je napovedoval ploho, a se je vreme popravilo. Ponovno je sledilo pripravljane vse potrebne tehnike in do druge uprizoritve so bili igralci pripravljani. Tudi pri drugi uprizoritvi smo imeli veliko gledalcev. Tolikšnega obiska nismo predvidevali, zato nas je še toliko bolj razveselil. Pospravili smo sceno in odpeljali živali ter tako končali projekt živih jaslic v Velikih Laščah.

Zahvaljujemo se župniji Velike Lašče, v okviru katere deluje mladinska skupina in pod okriljem katere so žive jaslce tudi nastale; župniku Vladimirju Jaksetiču, ki nas je spodbujal in nam pomagal. Hvaležni smo tudi otroškemu pevskeemu zboru župnije Velike Lašče, ki je pri izvedbi sodeloval. Zahvala gre tudi Urbanu Grudnu, ki nam je posodil ozvočenje, in Petru Hočvarju, ki je daroval les za hlevček. Zahvaljujemo se tudi KUD Primož Trubar za posojene reflektorje in PGD Velike Lašče, ki je posodilo ograjo in klopi. Največja zahvala pa gre družinam in članom mladinske skupine župnije Velike Lašče, saj so pomagale materialno in tudi s podporo. Bog povrni vam in vsem, ki ste kakor koli pomagali.

Marko Gruden

Martin Šilc je v 4 mesecih izgubil 24kg!

dosežena samo s pomočjo vadbe. Na začetku je bila izguba kilogramov hitro dosežena, vendar ko prideš do ene točke, do katere sem sam že prišel, je od tu dalje napredek zelo počasen. Za dodatno izgubo kilogramov bi moral spremeniti tudi prehrano, ker verjamem temu, kar pravijo strokovnjaki, da sta za končni rezultat zaslužna v 70 % prehrana in v 30 % vadba. Ob tem bi samo dodal, da so kilogrami samo eno merilo, ki pa ni zadostno. Bolj pomembna je telesna sestava, in sicer delež maščob v telesu. Meni se je po tisti točki, kjer je napredek počasnejši, zgodilo, da sem kak kilogram pridobil na račun tega, da sem izgubil maščobo in pridobil na mišični masi.

Bi za konec dal še kak nasvet tistim, ki se odločijo shujšati?

Verjamem, da je največ novoletnih zaobljub povezanih s hujšanjem ali s prenehanjem kajenja. Zdaj je pravi čas za to. Vse, kar morate narediti, je, da se odpravite od doma in pridete na vadbo. Jaz se v KettleGymu Grosuplje počutim odlično, in ko sem enkrat tam, mi je vse lažje. Vozim se trikrat tedensko več kot 50 kilometrov v obe smeri in ne zdi se mi škoda časa in energije za vse to. Ko enkrat vadba postane način življenja, brez katere vam nekaj manjka, potem vam ne bo potrebno vsako leto ponavljati teh norih novoletnih zaobljub.

Marko Marinč

KAJ IMATA SKUPNEGA STRES IN DIHALNE VAJE

Terapevtski učinki energijske vadbe in sproščanja omogočajo občutje blagodejnih učinkov na naše telo prav v vsakem trenutku in še dolgo po vadbi. Tako se pohvalijo obiskovalci vadbe in prav vesela sem, da to dobro vpliva na njihovo zdravje. Vaje, ki jih izvajamo, delujejo zdravilno.

- Prezračimo naša pljuča in preprečimo vdor stresa in bolezni, ki postajajo v današnjem času vedno bolj kronične. Vsaka stopnja vadbe je zasnovana tako, da predihamo vse pljučne predele, posvetimo se notranjim organom. Posledica je zadovoljiva oskrba s kisikom in s tem je spodbujena presnova, saj s slabimi življenjskimi navadami in s prekomernim uživanjem hrane, predvsem živalskih beljakovin in maščob, nezadostnega gibanja in nepravilne telesne drže, vztrajanjem v posebnih držah in položajih poskrbimo za to, da nastanejo: prekomerna telesna teža, razne presnovne bolezni in bolezni črevesja, revmatične spremembe, degenerativne spremembe, vnetja mišic in sklepov. Ti se razbolijo in tako omogočimo, da otrdijo sklepne vezi in mišičevje okrog posameznih sklepov, te postanejo toge in boleče, počasi propada žilje in živčevje do tiste stopnje, ko se spremeni telesni videz.
- Pravilno dihanje, ki mu posvetimo veliko pozornosti, je povezava tudi z umirjanjem naše lastne notranjosti. Energijska vadba prav tako deluje proti bolečinam v hrbtu in sklepih. Razne kombinacije vaj in tehnike postopno krepijo vse mišice z izmeničnim raztezanjem, zadrževanjem, sproščanjem in gibanjem. Naredimo tudi niz vaj za moč in precej drugih vaj. Nepravilna telesna drža in slabe gibalne navade obremenijo hrbtenico in zato se v tem delu pojavljajo rahle bolečine in napetosti, ki jih po navadi preslišimo, in to je najpogostejši vzrok bolečin, ki se razširijo na noge, roke in glavo.
- Zasuki so del najučinkovitejših vaj, sproščajo najgloblje plasti hrbtnih mišic. Energijske vaje izvajamo izmenično, zato z raztezanjem in krepitvijo povečujemo moč in prožnost mišic ter prožnost kit in po nekaj tednih redne vadbe bolečine enostavno izginejo. Potrebna pa je pozornost in vztrajnost.
- Uporabimo tudi mišične sklope, ki že dolgo niso bili v uporabi in jih niti nismo več imeli aktivne. Uravnateženo gibanje povečuje tonus vezi in vezivnega tkiva sklepov, notranja plast sklepne ovojnice izloča več sklepne tekočine, ta prehranjuje sklepe. Uravnateženo gibanje ohranja prožnost hrustancev, medvretenčnih ploščic in hrustančnih obročkov.
- Energijske vaje spodbujajo in uravnavajo delovanje žlez, organov, živčevja ter čistijo, obnavljajo telo; ko z gibanjem skrbimo, da ritmično menjavamo raztezanje in krčenje oz. pretegotvanje in sklanjanje, se v žilah izmenjuje pretok krvi in limfe. Ko se pretok sprosti, kri in limfa vdreta v organe, poveča se oskrba s kisikom in hranilnimi snovmi in na ta način se sam pretok izboljša, odpadne snovi pa se izločijo hitreje kot sicer; to vpliva na raztapljanje celulita in razgradnjo presnovnih ostankov v telesu. Pri vaji se med raztezanjem poveča tlak na medcelični prostor, ta pa omogoča prenos informacij v telesu. Limfa hitreje odteka kot sicer, kri ne zastaja v tkivu, ledvice lahko lažje delujejo. Limfa dovaja krvi maščobo iz hrane in odvaja odpadne snovi iz tkiv. Vpliva tudi na telesno odpornost proti nalezljivim

bolezni. Vzpostavimo optimalno delovanje organov in krepimo telesno odpornost; zaradi izmeničnega raztezanja in sproščanja tudi koža, kot največje čutilo, ohrani prožnost in mladostni videz.

- S samim sproščanjem pred vajami in med njimi, pa tudi ob zaključku s pozornostjo prehajamo iz simpatičnega živčnega sistema, s tem se pospešuje krvni tlak, pospešuje srčni utrip, povečuje živahnost v parasimpatični živčni sistem, ki znižuje krvni tlak, upočasnjuje srčni utrip, umirja. Vegetativno živčevje, na katerega po navadi ne moremo zavestno vplivati, se posredno odziva in uskladi delovanje živčnih sistemov oziroma žlez z notranjim izločanjem. To vodi v dobro počutje, notranje ravnovesje in zdravje. Krepi imunski sistem in nas varuje pred vdorom bolezni in predvsem zavira poti v kronične bolezni.
- Psihosomatske učinke lahko občutimo kot vpliv na telo, duha, dihanje, zavest že takoj po prvi energijski vadbi in sproščanju. Glavobol, bolečine v vratu in hrbtu pri številnih ljudeh povzročata stres in strah, ker ga ne morejo obvladati.

Z energijsko vadbo, s telesnimi in dihalnimi vajami ter raznimi tehnikami sproščanja naravno uravnovesimo delovanje telesa in duševnosti, zato se vzpostavi zdravje na vseh ravneh človekovega bivanja in zato delujemo celostno kot pozitivna oseba. To sem nam odraža, kadar občutimo, da smo ponovno napolnjeni z notranjim zadovoljstvom, zavedanjem in pozornostjo do vsakega in vsega. Zato je tak način življenja dragocena obogatitev za vsakogar, ki skrbi za svoje zdravje, saj lahko z redno vadbo ohranimo zdravje in življenjsko moč do visoke starosti. Zato še dodatno vabljeni krajanje in krajanke občine Velike Lašče, Turjaka in okolice. V skupini je prostor za vse, ki se zanimate za zdravo življenje. Če imate pomisleke, le oglasite se; če ste opustili vse vadbe, kjer se niste dobro počutili ali vključili, tudi vabljeni. V današnjem času, ko se vse hitro odvija, moramo biti pripravljeni na prav vse izzive, eden od teh je tudi ta.

**BOGATSTVO SO SREČA, VESELJE, LJUBEZEN,
UNIVERZALNO ZDRAVJE, RAVNOVESJE IN INTUICIJA;
JE JASNOST DUHA IN SRCA.
SVOJE BOGATSTVO RAZDELIMO MED VSA ŽIVA IN
NEŽIVA BITJA, DA NAPREDUJEMO;
TAKO URESNIČIMO SMISEL ŽIVLJENJA.**

Za vas pripravila
vaditeljica in terapevtka
Tina Sešek

MEDOBČINSKO EKIPNO POKALNO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

V organizaciji TVD Partizan je 30. novembra v domači športni dvorani potekalo medobčinsko ekipno pokalno prvenstvo v namiznem tenisu. Na tekmovanju so nastopale ekipe iz občin Grosuplje, Ivančna gorica, Dobrepolje in Velike Lašče. Tekmovanje je potekalo najprej v skupinah vsak z vsakim. Prvi dve ekipi iz skupine sta se uvrstili naprej v finalne dvoboje in za pokale, ostale pa so igrale za mesta od 5. naprej. Domača ekipa (Alenka, Aleš, Damjan in Igor) je igrala izvrstno in poskrbela, da je največji pokal ostal doma.

Rezultati: 1. Velike Lašče, 2. Krka, 3. Flirtbar,

Tekst: Igor Sever

Preventivni program vadbe

»RAZGIBAJMO SE«

Obvestilo

Program, namenjen predvsem tistim, ki imajo težave s hrbtenico, za boljše počutje, za manj bolečin v križu ... je pretekli dve sezoni uspešno potekal v mali športni dvorani. Zaradi gradnje novih učilnic je bil ta prostor letos zaseden, zato bomo s programom ponovno pričeli v sezoni 2014/2015. O pričetku boste obveščeni v Trobli.

Občinska uprava

Zveza društev vrvašev Slovenije

razpisuje

državno prvenstvo v vleki vrvi "okna in vrata Satler",
za leto 2014.

Na tekmovanju sodeluje 8 tekmovalcev in 8 rezerve. Skupna teža osmih tekmovalcev je lahko največ 1100 kg. Tekme se bodo odvijale v domačih krajih sodelujočih ekip in sicer od maja do septembra. Vsa pravila in podrobnosti bodo ekipe prejele ob prijavi.

Predsednik ZDV Slovenije: Ladislav Levart,
(tel.: 040 297 344, e-naslov: ladislav.levart@amils.net)

Vabimo na

ustanovni občni zbor Športnega društva Turjak,
ki bo v petek 31.1.2014 ob 19. uri v dvorani Doma
krajanov Turjak.

Na občnem zboru bomo vsi zainteresirani ustanovili športno društvo, sprejeli statut društva, program in izvolili upravne ter nadzorne organe Športnega društva Turjak.

V članstvo vabimo vse generacije občanov, ki jih zanima organizirana športna in rekreativna dejavnost.

Iniciativni odbor za Športno društvo Turjak

**NAREDITE KORAK ZA SEBE, KORAK V
KORIŠTNO SPREMEMBO ZA ZDRAVO,
PROŽNO TELO, POZITIVNE MISLI IN
ČUSTVA. ZAŽARITE S SVEŽO ENERGIJO
NOVIM CILJEM NAPROTI.**

Vabljeni na **PRENOVLJENO JOGO**, ki vam ponuja vse na enem mestu: krepitev, raztezanje, sproščanje mišic; tudi s športnimi rekviziti (trak, žoga, uteži). S pravilnim dihanjem so učinki večji.

Znebite se stresa, dvomov in mnogih zdravstvenih težav. Spoznajte sebe, odkrijte svoje razsežnosti in sposobnosti.

Pričnite uporabljati tehnike, ki jih redno izvajajo uspešni ljudje, športniki, tudi naš državni in svetovni prvak in rekorder v apnei Samo Jeranko.

Prvi obisk je brezplačen, v Levstikovem domu ob sredah, ob 20.00.

Informacije na M: 041 397 789 ali 041 316 989;

www.jogaribnica.si

darinka.suljevic@guest.arnes.si

Podprite velike energijske spremembe, ki se dogajajo v tem letnem času. Naučite se preizkušene tehnike, da boste spomladi zažareli s pomlajenim obrazom, lahkotnim telesom in prijetnim notranjim počutjem.

Vabljeni na BODY FACE TRAINING, vadbo obraza in telesa.

Prvi obisk je brezplačen, v Ribnici.

DELAVNICA – SOCIALNO PODJETNIŠTVO

V zadnjih dneh pred novim letom je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Zavod Ljubljana, organizirala delavnico na temo socialnega podjetništva. Delavnica se je odvijala v Kmetijski zadrugi Velike Lašče. Ob tej priložnosti je bila najprej otvoritev prenovljenih prostorov Kmetijske svetovalne službe Velike Lašče. Kmetijski svetovalnik Peter Indihar se je zahvalil za prenovo direktorju Zavoda Jožetu Bencu in vodji oddelka za kmetijsko svetovanje Tomažu Močniku, ki ga prisluhnila njegovim prošnjam po lepšem in funkcionalnejšem prostoru.

Da je potekala otvoritev v pravem prednovoletnem vzdušju, je poskrbela Petrova družina. Žena Irena je spekla okusno pecivo, srknili smo požirek vina ali soka, sin Domen je na harmoniko zaigral venček narodnih.

Petra Indiharja, kmetijskega svetovalca, sedaj najdete v prostoru, kjer je prej delovala zadruga blagajna.

Delavnico o socialnem podjetništvu je vodila Darja Pipan. Udeleženci delavnice so bili predstavniki kmetijsko svetovalnih služb iz vse Slovenije oziroma iz izpostav: Ljubljana, Celje, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto in Ptuj. Med udeleženci so bili tudi maloštevilni mladi zainteresirani iz Dobropolja, Ribnice in Velikih Lašč.

Socialno podjetništvo je oblika podjetništva, ki krepi družbeno solidarnost, spodbuja sodelovanje ljudi in prostovoljno delo. Osnovni cilj

je ustvarjanje novih delovnih mest za skupine ljudi, ki so ranljive in imajo manjše možnosti zaposlovanja (starejši delavci, iskalci prve zaposlitve, prejšnji zaporniki, osebe s posebnimi potrebami).

Značilnost socialnih podjetij je tudi opravljanje družbeno koristnih dejavnosti (socialni turizem, ekološka pridelava hrane, mladinsko delo, pravična trgovina).

Socialno podjetništvo opredeljuje Zakon o socialnem podjetništvu, ki daje realne osnove za delovanje in predvideva tudi finačne vzpodbue. Načela delovanja so ista kot pri prvem Zakonu o zadrugah iz leta 1873. Socialno podjetništvo je tudi komponenta evropskega gospodarstva.

Razlikujemo dva tipa socialnih podjetij. Tip A, kjer se opravljajo družbeno koristne dejavnosti. Prvo leto mora biti zaposlen vsaj en delavec, pozneje vsaj dva. Krog dejavnosti je razmeroma omejen, dejavnosti tudi niso preveč tržno zanimive.

Pri tipu B gre za zaposlovanje ljudi iz ranljivih skupin, opravlja se lahko katera koli dejavnost. Po enem letu prva oseba ni več ranljiva skupina, ker ima zaposlitev; zaposliti je potrebno novega sodelavca iz ranljive skupine.

Oblike socialnega podjetništva so lahko: društvo, zavod, zadruga, ustanova ali gospodarska družba. Cilje poslovanja si socialni podjetnik postavlja sam: zagotavlja proizvode in storitve, ki so v javnem interesu; razvija inovativne rešitve za reševanje socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov; razvija nove možnosti zaposlovanja, zagotavlja dodatna delovna mesta; spodbuja sodelovanje ljudi, prostovoljno delo in družbeno solidarnost.

Socialna podjetja niso skupine prostovoljcev, ki delajo zastoj, ne prejemaajo trajnih subvencij države in tudi ne

Tomaž Močnik, vodja svetovalne službe in direktor Zavoda Lj., Jože Benec

Predavateljica Darja Pipan (prva z leve) in udeležence

ustvarjajo visoke dodane vrednosti v finančnem smislu, dosegajo pa ogromen vpliv na skupnost.

Socialno podjetje rešuje družbene probleme na podjetniški način. Dobiček se v takem podjetju deli v omejenem obsegu do 20 %, ostalo se mora nameniti za razširitev lastne dejavnosti.

Sprejeta je strategija razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013–2016, v pripravi je program ukrepov za izvajanje strategije. Vsa ministrstva, razen zunanega, se morajo opredeliti, kaj bodo spodbujala.

V evidenci je v Sloveniji trenutno vpisanih 23 podjetij. Koliko socialnih podjetij bo v prihodnje registriranih, je precej odvisno od spodbud, na voljo so tudi evropska sredstva. Kmetija ne more biti socialno podjetje.

Ana Pia Debeljak

Sladke in slane dobrote Irene Indihar

DRUŠTVO GOJITELJEV PASEMSKIH MALIH ŽIVALI VELIKE LAŠČE IN RAZSTAVA MALIH ŽIVALI V RIBNICI

Prišla je jesen, november, in čas za razstavo pasemskih malih živali, ki jo že 19. leto organiziramo člani DGPMŽ Velike Lašče. Tako smo 16. in 17. novembra v Ribnici v prostorih TVD Partizan pokazali vse živali, ki smo jih v začetku leta skrbno odbrali iz legel in potem skozi leto še bolj skrbno hranili, negovali, občudovali in spremljali njihovo rast in razvoj. Predvsem pa smo spremljali pasemske značilnosti, ki jih mora imeti določena žival razvite oziroma poudarjene, da dosega odlične razstavne rezultate. Skupno smo razstavili 378 živali, od tega je 45 živali dobilo naziv prvaka, in sicer: 8 kuncev, 10 golobov, 11 kokoši in 16 ptičev. Najbolj zastopana pasma pri kuncih je bila pasma dunajčan, in sicer v beli in modri barvi. Telo dunajčana je nekoliko podolgovato, izredno mišičasto in valjasto, enako široko spredaj in zadaj. Močne so tudi sprednje noge; te morajo telo nositi nekoliko nad tlemi. Dunajčan spada med srednje pasme kuncev, odlikuje ga velik klavni izkoristek in zgodnja spolna zrelost. Pasma je primerna za začetnike in izkušene gojitelje. Samice so načeloma dobre mame, imajo v povprečju od 6 do 8 mladičev. Poleg barv, zastopanih na naši razstavi, obstajajo še v sivi, modro sivi in črni barvi. Pri perutnini smo v največjem številu pokazali pasmo avstralorp kokoši v modri in črni barvi. To je hitro rastoča, zgodaj zrela, dvojno uporabna kokoš visoke nesnosti in uporabna za meso. Dosega težo: kokoš od 2 do 2,5 kg in petelin od 3 do 3,5 kg. Po naravi so te kokoši živahne, po konstrukciji močne. Obstajajo tudi v beli barvi. Med golobi je bil najbolj zastopan golob pismonoša in pavji golob. Prvi spada med golobe golobje oblike. Golobe pismonoše so že v davnini uporabljali za prenašanje sporočil, izredno koristni pa so bili tudi v številnih vojnah. Za te vrste golobov je značilno, da se načeloma orientirajo po zemeljskem magnetizmu, nanje vplivajo vsa valovanja, od daljnovidov do telefonskih oddajnikov. Zmoti jih tudi oblačnost in nevihta, nezanimljive pa so tudi ptice ujede, ki jih napadajo. Golobi te vrste letijo s hitrostjo od 50 do 120 kilometrov na uro, odvisno od vetra. V enem dnevu lahko preletijo tudi do 1000 kilometrov, vendar, kar je najpomembnejše, če ni dejavnikov tveganja, se vedno vrnejo v domači golobnjak. Z njimi tudi tekmujejo. Drugi pa spada med strukturne golobe; to so drobne pasme s svojevrstno oblikovanim perjem. Po drži in repu je podoben pavu. Te vrste golobov gojijo predvsem v razstavne namene. Med pticami pa smo pokazali pestro barvno paleto kanarčkov, razstavljeno je bilo nekaj divjakov in papig. Samo razstavo smo obogatili tudi z bogatim srečelovom; zanj smo že med letom zbirali dobitke.

Letos smo že drugo leto razstavljali v Ribnici, prejšnja leta na Turjaku. Ribnica in njeni občani so se izkazali za vzornike, kajti imeli smo zelo veliko obiska. Vsa pohvala gre tudi ribniškemu županu, ki je obljubo držal in nam kljub tehničnim težavam oddal prostor, tako da smo razstavo speljali v dogovorjenem času. Hvala!

Letos pa se lahko pohvalimo tudi z izjemnim dosežkom naših dveh članov na državni razstavi ptic. V Beltincih je od 29. 11. do 1. 12. 2013 potekala 22. državna razstava ptic Slovenije. Ludvik Jakopin je s svojimi pernatimi prijatelji dosegel tri 1. mesta in dve 2. skupno. Njegova ptica je dobila tudi naziv šampion razstave v skupini Fauna Evrope. Jani Petrič pa je skupno dosegel tri 1. mesta in eno drugo mesto. Vsi v en glas lahko rečemo: »BRAVO FANTA in še tako naprej!« S tem dosežkom in dosežkom našega mladega člana Davida Levstka iz leta 2011, ko je na 16. državni razstavi v Celju s kuncem beli dunajčan dosegel naziv prvak pasme, dokazujemo da smo ne samo gojitelji, ampak vrhunski gojitelji, vse nas pa združuje velika ljubezen do živali.

Š. Adamič

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA KOČEVJE
KRAJEVNA ENOTA VELIKE LAŠČE
Šolska ulica 12, 1315 Velike Lašče

OBČINA VELIKE LAŠČE JE UREDILA PREVOZNOST VLAKE

Vsi, ki živimo ob železniški progi Grosuplje–Kočevje, smo z veliko nestrpnostjo čakali, da se ta obnovi, saj je bil zaradi neuporabe železnice močno povečan cestni promet na glavni cesti G2-106, Škofljica–Kočevje (ali močno obremenjena glavna cesta G2-106 ...). Obnova proge poteka po odsekih, fazah.

Pri obnovi proge je na območju Občine Velike Lašče prišlo do zaprtja kar nekaj nezavarovanih nivojskih železniških prehodov. Pravilnik o nivojskih prehodih namreč določa, da razdalja med dvema nivojskima prehodoma ne sme biti manjša od 2000 m. Pri obnovi proge so z manjšanjem krivin na progi mestoma odnesli gozdno vlako, ki je potekala v bližini le-te. Nekateri predeli gozda so postali nedostopni za lastnike.

V letu 2013 so se posamezni lastniki obrnili na Zavod za gozdove z željo po sečnji v teh gozdovih. Večina aktivnosti se je zaustavila zaradi omejenega spravila iz gozda.

Zavod za gozdove je s problematiko seznanil predstavnike Občine Velike Lašče. Strinjali so se, da je potrebno vlako urediti tako, da bo omogočala neoviran dostop do gozdov in da ne bodo čakali na pomoč železnice. Tako smo v mesecu oktobru uredili prevoznost vlake, ki ne omogoča le vlačjenja iz gozda, pač pa tudi izvoz lesa s traktorsko prikolico.

Na tem mestu bi se zahvalil županu Antonu Zakrajšku in Jerici Tomšič Lušin za razumevanje in hiter pristop k reševanju navedenega problema.

Franc Oražem

KINOLOŠKO DRUŠTVO GROSUPLJE VABI

Datum in ura	Dogodek in predavatelj	Lokacija	Organizator
Četrtek, 13. februar 2014, ob 19. uri	Življenje s psom in pasja govornica Predavateljica Karmen Zahariaš, inštruktorica šolanja psov	Družbeni dom v Grosuplju, Taborska 2, Grosuplje	Kinološko društvo Grosuplje / vpis v tečaj šolanja psov / Vstop prost
Četrtek, 20. februar 2014, ob 19. uri	Prehrana in veterinarska oskrba psa , predavatelj Marjan Kastelic, doktor veterinarske medicine	Družbeni dom v Grosuplju, Taborska 2, Grosuplje	Kinološko društvo Grosuplje / Vpis v tečaj šolanja psov / Vstop prost

PODJETNIŠKE IN DRUGE INFORMACIJE

Pripravil RC Kočevje Ribnica d.o.o.. Za natančne podatke si oglejte celotne razpise v uradnih listih ali na spletnih straneh <http://www.podjetniski-portal.si>. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejmih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe - povpraševanje po izdelkih in storitvah vabimo, da pokličete na št. 01/8950-610, 031/647-793 ali pišete na e-naslov: info@rc-koceveribnica.si. Posredovanje informacij po e-pošti je brezplačno.

- Javni razpis za sofinanciranje projektov Programa Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014 in Programa Finančnega mehanizma EGP 2009–2014.** **Razpisnik:** Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. **Predmet razpisa:** izbor projektov, katerim se dodeli nepovratna sredstva sofinanciranja projektov. **Sklop A – Program Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014:** Področje Pobude za javno zdravje (Zmanjševanje razlik v zdravju med skupinami uporabnikov, Preprečevanje bolezni, povezanih z življenjskim slogom, Izboljšanje storitev na področju duševnega zdravja), Področje Enakost spolov (Odločanje na gospodarskem področju, Odločanje na političnem področju, Usklajevanje poklicnega in družinskega življenja). 2: Področje Biotska raznovrstnost in ekosistemske storitve, Področje Naravna dediščina, Področje Kulturna dediščina **Rok:** do 28. 2. 2014, do 14. ure. **Več:** http://www.mgrt.gov.si/si/o_ministrstvu/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirozpis_pi1%5bshow_single%5d=1004
- Mikrokrediti za mikro in mala podjetja (P7 2014).** **Razpisnik:** Slovenski podjetniški sklad. **Predmet razpisa:** mikrokrediti za mikro in mala podjetja. **Rok:** 20. 3. 2014 oz. do porabe sredstev. **Več:** [p://www.podjetniskisklad.si/77/2014/p7---mikrokrediti--za-mikro-in-mala-podjetja.html](http://www.podjetniskisklad.si/77/2014/p7---mikrokrediti--za-mikro-in-mala-podjetja.html).
- V. javni razpis za UKREP 121 - Posodabljanje kmetijskih gospodarstev za leto 2013, za naložbe v namakalno infrastrukturo na kmetijskih gospodarstvih ter nakup in postavitve mrež proti toči.** **Razpisnik:** Ministrstvo za kmetijstvo in okolje Republike Slovenije. **Predmet razpisa:** dodelitev nepovratnih sredstev za naložbe namenjene ureditvi malih namakalnih sistemov, ki imajo le enega uporabnika in nakupu namakalne opreme ter nakupu in postavitvi mrež proti točiči. **Rok:** do vključno 12. 2. 2014 do 24. ure. **Več:** http://www.mko.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirozpis_pi1%5bshow_single%5d=1117
- Javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za obdobje od 2011 do 2015.** **Razpisnik:** Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. **Predmet razpisa:** Podaljšanje veljavnosti razpisa za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za obdobje od 2011 do 2015. **Rok:** 6. 3.2014. **Več:** <http://www.energetika-portal.si/javne-objave/objava/rjavni-razpisi-za-sofinanciranje-daljinskega-ogrevanja-na-lesno-biomaso-za-obdobje-905/>
- Javni razpis št. 1/2014 za podelitev Znakov kakovosti v graditeljstvu 2014.** **Razpisnik:** Gradbeni inštitut ZRMK.

Predmet razpisa: Ocenjevanje izdelkov in storitev s področja graditeljstva. Dobitniki ZKG bodo imeli priložnost promovirati pridobljeno priznanje v okviru sejmov ali drugih javnih in strokovnih prireditvah. **Rok:** do 28. 11. 2014. **Več:** <http://www.gi-zrmk.si/GC/dejavnostRazpis.aspx>

- Javno povabilo za zbiranje ponudb v okviru programa »Mentorstvo za mlade«.** **Razpisnik:** Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije. **Namen povabila:** z medgeneracijskim prenosom znanj in izkušenj prispevati k večji zaposljivosti in konkurenčnosti mladih in starejših delavcev. **Rok:** 31. 3. 2014 oz. do porabe sredstev. **Več:** <http://www.sklad-kadri.si/si/razpisi-in-objave/naslovnica/razpis/n/javno-povabilo-za-zbiranje-ponudb-v-okviru-programa-mentorstvo-za-mlade-173-jp/>
- Javno povabilo podjetjem za oddajo prijav in sodelovanje v »Programu za spodbujanje razvoja novih produktov v letih od 2013 do 2015 - RNP 2013«.** **Razpisnik:** Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma – SPIRIT Slovenija. **Predmet javnega povabila:** zbiranje posameznih prijav oziroma projektnih predlogov podjetij za sodelovanje v Programu za spodbujanje razvoja novih produktov v letih od 2013 do 2015 - RNP 2013. **Rok:** 14.2.2014 do 10.00 ure. **Več:** <http://www.spiritslovenia.si/razpisi/2013-10-25-SPREMEMBA-IN-DOPOLNITEV---javno-povabilo-podjetjem-za-oddajo-prijav-in-sodelovanje-v-PROGRAMU-ZA-SPODBUJANJE-RAZVOJA-NOVIH-PRODUKTOV-V-LETI>
- Javni razpis za neposredno sofinanciranje kadrovskega štipendij delodajalcem za šolsko/študijsko leto 2013/2014.** **Razpisnik:** Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije. **Predmet razpisa:** neposredno sofinanciranje kadrovskega štipendij, ki jih bodo delodajalci izplačevali od vključno šolskega/študijskega leta 2013/2014 do zaključka izobraževanja po javno veljavni izobraževalnih programih poklicnega in srednješolskega izobraževanja in študijskih programih. **Rok:** 31. 3. 2014 oz. do porabe sredstev. **Več:** <http://www.sklad-kadri.si/si/razpisi-in-objave/naslovnica/razpis/n/neposredno-sofinanciranje-kadrovskega-stipendij-delodajalcem-155-jr>
- Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb 50PO13.** **Razpisnik:** Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad. **Predmet razpisa:** so krediti Eko sklada za okoljske naložbe pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov in zasebnikov na območju Republike Slovenije. **Rok:** najkasneje do 30. 6. 2014 oz. do porabe sredstev. **Več:** <http://www.ekosklad.si/html/razpisi/main.html>
- Javno povabilo »Usposabljanje na delovnem mestu 2012/2013«.** **Razpisnik:** Zavod RS za zaposlovanje. **Predmet javnega povabila:** je zbiranje ponudb za izvedbo projektov usposabljanja v okviru Programa »Usposabljanje na delovnem mestu 2012/2013«. **Rok:** do porabe razpoložljivih sredstev, najdlje pa do 1. 6. 2014 do 13. ure. **Več:** http://www.ess.gov.si/delodajalci/financne_spodbude/razpisi/razpisi?aid=385
- Javni razpis za izbor izvajalcev vseživljenjske karijerne orientacije v okviru programa »Vseživljenjska karierna orientacija za delodajalce in zaposlene«.** **Razpisnik:** Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije. **Predmet razpisa:** je izbor kakovostnih izvajalcev vseživljenjske karijerne orientacije (izvajalci VKO). **Rok:** 1. 3. 2014. **Več:** <http://www.sklad-kadri.si/si/razpisi-in-objave/naslovnica/razpis/n/javni-razpis-za-izbor-izvajalcev-vsezivljenjske-karijerne-orientacije-v-okviru-programa-vsezivlje/>

BO LETO 2014 USPEŠNEJŠE KOT LANSKO?

Če bi na to vprašanje lahko odgovorila z DA, bi bila zelo vesela, saj bi to pomenilo, da je Slovenija izšla iz krize. Žal pa podatki kažejo res klavrno sliko. Slovenija bo po napovedih Evropske komisije poleg Cipra leta 2014 edina članica območja evra, ki bo še vedno v recesiji, slovenski bruto domači proizvod pa naj bi upadel za 1,4 odstotka. Zadnji podatki kažejo tudi, da se je močno povečalo število brezposelnih, kar ni čudno, saj podjetja zaradi krize, po moji oceni pa tudi napačnih ukrepov vlade Alenke Bratušek, ki z novimi obremenitvami in davki dodatno duši gospodarstvo, kot po tekočem traku propadajo. To pomeni, da je čedalje manj tistih, ki vplačujejo v državne blagajne, še posebej zdravstveno in pokojninsko.

Že v prejšnji številki sem pisala o nedeljujočem pravem sistemu, ki ga praktično vsak dan občutimo državljanke in državljani. Imamo največ sodnikov na prebivalca v Evropi in obenem največ zaostankov, naši tožilci imajo nekajkrat manj primerov kot kolegi v Avstriji ali Nemčiji, pa ne uspejo vsega postoriti. Nekaj očitno ne deluje najbolje. Res se je v zadnjih letih nekaj premaknilo na področju gospodarskega kriminala, vendar je to tudi zato, ker je bil v času prve Janševe vlade spremenjen Kazenski zakonik, ki je opredelil nova kazniva dejanja, ki pred tem sploh niso veljala za kazniva in niso bila pregonljiva. Poleg tega se je spremenilo tudi več drugih zakonov, npr. Zakon o prevzemih ipd. V takratnem času je začela delovati pod vodstvom Barbare Brezigar specializirana skupina tožilcev za gospodarski kriminal, v kateri sta bila tudi tožilec Kozina, ki je prevzel primera Merkur, ter Blanka Žgajnar, ki vodi več odmevnih primerov. Delo je nekoliko zastalo v času ministra Zalarja, ki je razpustil posebno skupino in namesto nje ustanovil specializirano tožilstvo, ki pa še danes ni kadrovske popolneno, saj so mnogi tožilci razpustitev prvotne skupine razumeli kot napad na njihovo delo in se v specializirano tožilstvo, kjer se je naredila selekcija, koga se bo tja povabilo, niso želeli vključiti. Tako ta organ še vedno po štirih letih ne dela s polno močjo, zato je tudi rezultatov manj, kot bi si želeli. Sama podpiram vsa prizadevanja, da se čim več naredi na tem področju, podpiram zakonodajo, ki omogoča hiter in pošten pregon kaznivih dejanj in čim prejšnje kaznovanje tistih, ki kršijo zakone.

V zadnjem mesecu pa smo z osuplostjo spremljali raziskave publicista Romana Leljaka, ki je z arhivskimi dokumenti dokazal, da je slovenska UDBA sodelovala pri likvidacijah političnih nasprotnikov prejšnjega, komunističnega, totalitarnega režima, in to še v poznih osemdesetih. Njeni sodelavci so izvajali teroristične akcije (napade, eksplozije ...), ugrabljali, mučili in zasliševali ter celo ubijali posameznike, ki niso bili po volji režimu ter še do leta 1990 prejeli denarne nagrade za opravljeno delo. To pomeni, da so morilci še danes med nami in kot družba se moramo vprašati, kaj to pomeni. Umor je umor in pričakujem, da bodo organi pregona tako tudi ravnali. Po toliko letih v naši državi sicer umor zastara, zato pa ne v sosednjih državah, kjer so že sprožili ustrezne postopke za kaznovanje teh ljudi. Eden od umorjenih je bil sicer Hrvat z avstrijskim državljanstvom, zato primer

vodijo pravosodni organi v Avstriji. Tam umor, v kolikor je morilec še živ, nikoli ne zastara. Tisto, kar nas lahko skrbi, je to, da so umore izvajali in naročili slovenski državljani, ki so tedaj vodili slovensko ali jugoslovansko Udbo. O Udbi je že ustavno sodišče povedalo, da je bila to zločinska organizacija. Večino arhivov in dokumentov so ob rojstvu nove države Slovenije uničili, očitno pa jih je kar nekaj ostalo in so v pomoč zgodovinarjem in raziskovalcem. Tudi to raziskovanje je bilo omogočeno šele z zakonodajo, ki je, po zgledu razvite Evrope, odprla arhive. Upam, da prihaja čas, ko bodo oceno zgodovine dali zgodovinarji na podlagi verodostojnih dokumentov in se bomo Slovenci s tem lahko soočili. To bo šele prvi korak na poti k spravi. Resnica.

Vabim vas

v poslansko pisarno v prostorih Občine Velike Lašče v ponedeljek, 31. marca 2014, od 17.30 do 19.00, kjer bomo lahko poklepetali in morda skupaj poiskali odgovor na kakšno vaše vprašanje ali pa samo pokomentirali aktualne politične dogodke.

Lahko me pokličete na tel.: 01/478-99-82 ali se mi oglasite po el. pošti: alenka.jeraj@dz-rs.si.

V četrtek, 13. februarja, ob 18.00 bom v oddaji na Radiu Zeleni val spregovorila o aktualnih dogodkih v DZ RS. Vabljeni k poslušanju.

Obiščite tudi mojo Facebook stran.

Alenka Jeraj,

poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih, **vodilna mapa** po novih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

Najdete nas na
Taborski c. 3 v Grosuplju
in po telefonu

(01) 7810-320 ali (01) 7810-329

RAŠKI PLANINCI

V letu 2013 je minilo deset let, odkar se je skupina Raščanov –ljubiteljev narave –prvič odpravila v skalnati svet. Prva hribovska tura »za pokušino« je bila zavzetje Kamniškega sedla ali Jermanovih vrat v Kamniško-Savinjskih Alpah. Všeč nam je bilo, čeprav je samo sedlo in ni vrh neke gore: to je tura, vredna vsega spoštovanja, saj je hoje za dobrih sedem ur.

Štirinajst dni zatem se nas je šestnajst pohodnikov odpravilo iz doline Zadnjice v Trenti čez Prehodavce in po Dolini Sedmerih jezer do Koče pri Sedmerih jezerih in tam prespali. Drugi dan smo se preko Tičarice in Fužinskih planin odpravili v Bohinj. Planinska tura po eni izmed najlepših dolin v naših hribih je bila za marsikoga nepozabna. To je bil začetek našega hribolazenja.

Slika s pohoda po Poučni botanični poti Zeleni vir –izhodišče Brod na Kolpi.

V desetih letih se je na Rašici oblikovala prava planinska družina, ki danes šteje deset pravih planincev z Rašice in še osem planinskih navdušencev od drugod.

Še malo statistike:

Od leta 2004, ko smo začeli hoditi v hribe, smo naredili 95 enodnevnih in 9 dvodnevnih pohodov. Pot nas je vodila po visokogorju, sredogorju, v zimskih mesecih pa smo prehodili tudi večji del hribov v domačih krajih.

Raški planinci in njihovi sopohodniki smo najbolj ponosni na vzpone na Triglav, Rjavino, Montaž, Vrbanove špice, Mojstrovko, Špič, Krn, Peco, Špič Hude police, Kanin, Ojstrico, Stol in še bi se našlo kar nekaj osvojenih dvatisočakov.

Pot nas je vodila tudi na Boč, Donačko goro, Mrzlico, Kum, Dobrčo, Uršljo goro, Gorjance in še veliko drugih vrhov v sredogorju.

V januarju je postal tradicionalni pohod z Rašice v Krvavo Peč. Petkrat smo prehodili to pot in upamo, da se bo tradicija nadaljevala.

Lepo smo se imeli na teh pohodih, čeprav je bilo včasih tudi zelo težko, a na cilju je bil pozabljen ves napor in utrujenost je hitro minila. Vedno smo se vračali v dolino s polnim naboju pozitivne energije in v mislih že načrtovali naslednji podvig. Imeli smo tudi nekaj manjših poškodb, a so se vse srečno končale.

Nekateri se udeležujemo tudi pohodov PD Velike Lašče, katerega člani smo večinoma vsi. S planinskim društvom pridno delamo Slovensko planinsko pot od Maribora do Ankarana. Dva Raščana sva to pot končala v letu 2008.

Ob tej priliki se zahvaljujemo TŠD Rašca za finančno podporo pri izvedbi dvodnevnih pohodov.

Meta Šporar v imenu raških planincev in njihovih pohodniških prijateljev

HITROSTNE OVIRE

V zadnjem času je občina Velike Lašče na pobudo občanov namestila kar nekaj hitrostnih ovir na lokalnih cestah. Hitrostne ovire oz. tako imenovani »ležeči policaji« naj bi zmanjšali hitrosti na določenih cestnih odsekih (na mestih večkratnih nezgod). Mnenja sem, da bi morali prvotno najprej izrabiti druge možnosti za umirjanje prometa in ne hitrostne ovire. Hitrosti omejujemo s prometnimi znaki. V Mišji dolini, kjer so izdelane zadnje ovire, so šele ob izdelavi ovir zahtevali s prometnim znakom znižanje hitrosti. Za dodatno obveščanje voznika, da je na odseku z omejeno hitrostjo, je primernejše, da se na cestišča vrišejo ali lepijo talne oznake, ki ne povzročajo škode na vozilih.

Najbolj nespametno je postavljanje prehoda za pešce na hitrostno oviro. Z zebro označujemo kraj prehoda za pešce. Bela barva povzroča največji kontrast premikajočega pešca; za primer, da je ta v belem oblačilu, je bela barva prekinjena s temno. Slika premikajočega se pešca na zebri bo torej najbolj opazna vozniku. Če voznik zapelje na

hitrostno oviro, se vozilo s sprednjim delom dvigne in osvetli nasproti vozečega voznika v mraku ali temi in ga s tem za trenutek zaslepi (adaptacija očesa). Ta voznik lahko nehote spregleda pešca, ki je stopil na prehod. Najbolj nespametno so postavljene dodatne svetilke, vgrajene v hitrostno oviro, v Ljubljani pred grajskim predorom. Namesto v pešca so usmerjene v voznika. S tem še bolj zastrejo vozniku pogled na prehod.

Občani so si s hitrostno oviro sami sebi nakopali največ sitnosti, saj se oni največ vozijo po svoji cesti. V kmečkem okolju je ta še toliko bolj neprimerna (poškodbe traktorskih priključkov in raztresanje morebitnega tovara). Tudi za bolnika v reševalnem vozilu na nujni vožnji ni ustrezna. Hitrostno oviro opazimo tudi na cestah, ki niso v bližini stavb, ki bi onemogočali vozniku kontrolo okolice cestišča. Vse prehitre voznike je potrebno kaznovati s predpisanimi globami in ne kaznovati vseh z nespametno hitrostno oviro. Vsem, ki odločajo o postavitvi hitrostnih ovir, priporočam, da se predhodno posvetujejo z občani, ki so na lokalnih cestah hitrostne ovire že odstranili.

Niko Samsa

TAKRAT JE BILO VSE DRUGAČE

Pred leti je bilo res vse drugače. Njive so bile obdelane, senožeti vse do roba gozda ročno pokošene, da ne omenjam cvetočih logov, in vseppek stezice, ki so nam krajšale pot. Pravijo, da je bilo lepo zato, ker smo bili mladi. Lepa je mladost, še lepše pa je, da greš po svoje. In to je tisto, ki je nekaj vredno. Kolikokrat sem kot kratkohlačnik odšel do kakšnega potočka, se ulegel na trebuh in segal z rokama med korenine pod ruše in tako lovil potočne rake. Kolikokrat me je kateri zgrabil s kleščami, kar je bilo še boljše, da mi ni ušel. Doma nam jih je mama kuhala v kakšnem večjem loncu, in ko so postali rdeči, so bili kuhani. Meso je bilo v repu, v kleščah in hrbtu. Če si pojedel več rakov, si bil tudi nekaj časa sit.

Zgrabila me je nostalgija po doživetjih iz mladosti. Odšel sem do potočka, kjer sem nekoč lovil rake. A razočaranje sem doživel, še preden sem prišel do potočka. Vse zaraščeno s prepletenimi vejami, potoček bolj čutiš kot vidiš in šele z vztrajnostjo, ko se prebijam skozi grmovje ob potoku navzgor, kjer je več visokega drevja, uzrem potoček, ki v curkih odteka in pri temu ustvarja nove otočke in pogled, ki išče spomine, a se moram zadovoljiti z le-

poto, ki me napaja in pomlaja. Vleče me višje ob potoku skozi grapo in sonce, ki mu uspe, da osvetli to divjino, da lesketa voda v manjšem tolmunu in v kaskadah manjših slapov odteka spodaj med grme in globoke kamnite požiralnike v večno temo. Prebijem se do izvira, ki dobesečno bruha iz neder to življenjsko tekočino, da jo človek uniči. Za menoj je dan, ki je bil dolg nekaj ur, kjer sem obu-

jal mladost izpred 70 let, a vredno se je bilo vrniti, kamor sem odhajal po svoje.

Jože Škulj

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...*

ZAHVALA

Na dan sv. treh kraljev smo se za vedno poslovili od našega ljubega moža, očija, dedija, brata, strica in svaka

Bogomira MAUSERJA

1936–2013

iz Ljubljane, stanujočega na Mali Slevici 70

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste prišli v tako velikem številu v Ljubljano in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala za vsa izrečena in pisna sožalja, za darovane sveče in cvetje in tudi za darovane dobrodelne darove na željo našega dedija za vnuka Miha.

Posebno smo hvaležni dobri sosedu Nadi Debeljak, ki nam je v vsakem trenutku priskočila na pomoč. Iskrena zahvala sosedom, ki so bili pri njem v zadnjih trenutkih njegovega življenja in nam bili v oporo.

Zahvala ZP Velike Lašče, še posebej patronažni sestri Martini za strokovno in srčno pomoč, g. Marku Brežanu iz DCIVS Ljubljana za tako ganljiv govor. Srčna zahvala tudi patru Robinu Švajgerju za lep cerkveni obred in saksofonistu za tako lepo in čutno igranje.

Vsem še enkrat: Hvala!

Žalujoča žena Jožica z družino

*Težka ti bila je življenja pot,
tak je bil tudi tvoj odhod.
A nisi odšel, vedno v naših
srcih boš živel.*

ZAHVALA

Po težki bolezni je 16. 11. 2013 od nas odšel

Julijan PUGELJ

(20. 12. 1936 – 16. 11. 2013)

iz Dvorske vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izrečeno sožalje, darovane sveče, svete maše ter vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se zdravstvenem osebju in patronažni službi za vso pomoč in oskrbo v težkih trenutkih.

Posebna zahvala župniku Vladu Jaksetiču za obisk in podelitev zadnjega zakramenta ter Mežnarjevim za vso pomoč. Še posebej pa smo hvaležni sosedu Nadi, ki je nesebično pomagala v času bolezni in tudi v zadnjem trenutku.

Hvala.

Žalujoča hči Lidija z družino

*Srce je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
misel nate bo ostala,
spomin za vedno bo ostal.*

ZAHVALA

Dne 31. 12. 2013 je tiho odšla k Bogu po večno plačilo naša mama, babi in tašča

Kristina PETERLIN

1929–2013

iz Gradišča

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in druge prispevke; za vsak stisk roke, za izrečena osebna in pisna sožalja.

Posebna zahvala zdravnici dr. Starc Vidrih in patronažni službi – Marjani in Martini.

Zahvaljujemo se Barbari za prebrani govor, Marku Zakrajšku za organizacijo in izvedbo pogrebne slovesnosti, gospodu župniku Antonu Dobrovoljcu za lepo opravljen obred in mašo, škofeljskim pevcem za čudovito petje in trobentaču za občutene zvoke.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot.

Žalujoči vsi njeni

OKREPČEVALNICA
ROZIKA
PIZZERIA
OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK
01/7881 680
SKARPA d.o.o., Gradež 44 a, 1311 Turjak

MALICE - KOSILA - PIZZE
JEDI PO NAROČILU
JUTRANJA KAVA OB 6.00 uri

DELOVNI ČAS
Ponedeljek - petek
6.00 - 22.00
Petek
6.00 - 02.00
Sobota
7.00 - 02.00
Nedelja
8.00 - 22.00

BS GRADBENIK
d.o.o., Ribnica

Knaffjev trg 16, 1310 Ribnica

GSM: 041 679 427, 051 692 550, 041 503 513
E-POŠTA: bs-gradbenik@siol.net

Priporočamo se za izvedbo:
stanovanjskih hiš, industrijskih objektov, poslovnih objektov, adaptacij
vseh vrst, ureditev okolice, nadzor pri gradnji.

Pošljite nam povpraševanje in izdelali vam bomo predračun.

MIZARSKI SERVIS 031 - 631 096

- MONTAŽA, POPRAVILA IN DODELAVA
- OMAR, OGRAJ, MENJAVA PANTOV, ROČAJEV
- OBNOVA KUHINJSKIH ELEMENTOV, PULTOV, VODIL
- POPRAVILA IN ZAMENJAVA NOTRANJNH VRAT
- IZDELAVA PO NAROČILU

MIZARSTVO RUPAR JOŽE S.P.
Dvorska vas 42 TEL.: 01/788 91 49 MOBI: 031 631 096
1315 Velike Lašče RUPLES@GMAIL.COM | WWW.RUPLES.SI | FACEBOOK

ZOBNA AMBULANTA
PRENADENT

• estetsko zobozdravstvo,
• protetika,
• implantologija,
• otroško zobozdravstvo,
• brezbolečinsko lasersko
zobozdravstvo,
• zdravljenje parodontalne
bolezni

Draga 1, 1292 Ig • GSM: 040 934 000 • www.zobozdravstvo-prenadent.si

Tufra d.o.o.
TURJAK 59, TURJAK
GSM: 041 772 711

MINIBAGER 6 TON

IZKOPI
PREVOZI S KIPERJEM
GRADBENA DELA
UREDITEV DVORIŠČ
ASFALTIRANJE
PRODAJA IN VGRADNJA
ČISTILNIH NAPRAV
ARMEX-GRAF, ROTO, ZAGOŽEN AQUAmax, VODATEH

CENA ŽE OD
2.299,00 €
+DDV

Z VGRADNJO IN VSEMI PRIKLOPI
LAKI ZA PARKET IN PRIBOR

Berger-Seidle

LAKI, OLJA, SREDSTVA ZA ČIŠČENJE
IN VZDRŽEVANJE PARKETA
SE PRIPOROČAMO!

PRIBA OKNA PRIBA

Razstavn salon
na novi lokaciji:
Javorškova ulica 3,
1315 Velike Lašče
delavni čas:
od ponedeljka do petka
od 8h do 17h,
sobota po dogovoru

**ZIMSKI
POPUSTI!**

• PVC okna iz visoko kakovostnih materialov
• PVC okna z zunanji ALU maskami
• Skrito varnostno okovje v oknih
• Novi modeli PVC in ALU vrat
• Nove rolete in zunanje žaluzije
• **NOVO! Prodaja stekla**

041/402-780 • priba@amis.net • www.priba-okna.si
PRIBA OKNA d.o.o., Telefon: 01/510 55 30, Fax: 01/510 55 31
Barbara Štefanc, gsm: 041/449 334, Primož Štefanc, gsm: 041/402 780

Anatropis, masažne terapije
in nega stopal

MILKA GOLOB s.p.
Videm 122
1312 VIDEM-DOBREPOLJE

NEGA STOPAL:

MASAŽNE TERAPIJE:

- Klasična masaža
- Manualna terapija
- Ročna limfna drenaža
- Refleksoterapija
- Masaža z vročimi kamni
- Kineziotaping terapija

• Medicinska nega
diabetičnega stopala

• Medicinska pedikura

• Klasična pedikura

MANIKURA
DEPILACIJA

Vse kar želite sebi, lahko
podarite tudi Vašim najdražjim z
DARILNIM BONOM.

Storitve izvedemo tudi
na **Vašem domu.**

»Dotik Rok - Duše - Srca«

Rezervacija termina na številko **041 745 133**
ali na e-naslov: **mg.milka@gmail.com**

STEKLARSTVO **PETER HREN, S.P.**
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL: 01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

Kia, generalni pokrovitelj in
uradni avto turnirja
Australian Open.

OMEJENA KOLIČINA
VOZIL KIA V POSEBNI
AUSTRALIAN OPEN
PONUDBI ŽE ZA:

NOVI RIO

9.990 EUR 3,2 l/100 km

POSEBNA PONUDBA VOZIL KIA SAMO V ČASU TRAJANJA TURNIRJA AUSTRALIAN OPEN!

MOŽNOST NAKUPA PO NEPREMAGLJIVIH POGOJIH FINANCIRANJA!

0 EUR BREZ POLOGA + **0** % EOM BREZ OBRESTI + **0** EUR BREZ STROŠKOV DO **84** MESECEV

KIA - NAJVEČ AVTA ZA VAŠ DENAR!
AVTOTRADE, D.O.O., VRHNIKA, 01-755-79-05 (prodaja),
01-755-79-00 (servis) www.avtotrade.kia.si
www.facebook.com/KIASlovenija

Kombinirane porabe goriva: 3,2 - 5,5 l/100km, emisije CO₂: 3,2 - 5,5 g/km CO₂.
Vse ostale info. o porabi goriva in emis. CO₂ na voljo v priroč. o varčni porabi goriva in emis. CO₂ na
prod. mestu in na www.kia.si/emission. V posebni Australian Open ponudbi velja cena 9.990 EUR za Rio
1.2 CVVT LX Fun 3V. Cena vključ. vse dane popuste in prihranke in ne vključ. kovinske/bele barve in
stroška priprave vozila. Akcija EOM 0% velja za nakup novega vozila KIA po ponudbi KMAG d.d. po
rednem maloprodajnem ceniku ob sklenitvi pogodbe o finanč. leasingu preko Hypo Leasinga d.o.o., VBS
Leasinga d.o.o. in Summit Leasing d.o.o. Finanč. zajema: obdobje finanč. do 84 mes., EOM 0%, stroški
odobritve 0 EUR. Akcija EOM 0% velja 3.1.2014-15.2.2014. Finanč. se lahko zavrne, če stranka nima
ustrezne bonitete. Akcija EOM 0% NE velja za vozila, ki bodo prodana pod pogoji posebne ponudbe.
Obeh akcij ni mogoče sveljavljati hkrati. Pogoji garanc. so na voljo v garanc. knjižici vozila, oz. pri poobl.
zastopniku vozil Kia. Slike so simbolične. KMAG d.d., Leskovaška 2, 1000 Ljubljana.

KOLENDAR PRIREDITEV

ČETRTEK, 30. JANUAR, ob 17. uri

Športna dvorana Velike Lašče

**ODPRTJE NOVIH ŠOLSKIH PROSTOROV
IN PRIREDITEV OB 60-LETNICI VRTCA**

*(OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in
Občina Velike Lašče)*

PETEK, 14. FEBRUAR, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

5. ABONMAJSKA PREDSTAVA

**Gostuje SNG Nova Gorica v koprodukciji s
Prešernovim gledališčem Kranj: ROKOVNJAČI**
(Občina Velike Lašče)

PONEDELJEK, 3. FEBRUAR ob 18. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

URA PRAVLJIC S SLAVO PETRIČ

(MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče)

PONEDELJEK, 3. MAREC, ob 18. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

URA PRAVLJIC S SLAVO PETRIČ

(MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče)

ČETRTEK, 6. FEBRUAR 2014, ob 19. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

**LITERARNI VEČER Z MIHAELO ANDROMAKO
RIHAR**

(MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče)

ČETRTEK, 6. MAREC 2014, ob 19. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

**LITERARNI VEČER Z MIHAELO ANDROMAKO
RIHAR**

(MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče)

PETEK, 7. FEBRUAR, ob 17.30

Dom krajanov, Turjak

PRIREDITEV OB KULTURNEM PRAZNIKU

(KUD Marij Kogoj Turjak)

PETEK, 14. MAREC, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

6. ABONMAJSKA PREDSTAVA

Gostuje Cafe teater: ALDO IN MICKA
(Občina Velike Lašče)

PETEK, 7. FEBRUAR, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

PRIREDITEV OB KULTURNEM PRAZNIKU

**Predstavljeni bo poezija velikolaških ustvarjalcev
ob pesmih Marije Gorše**

(KUD Primož Trubar Velike Lašče)